

1.21

สำนักงานรัฐมนตรี	7629
รับที่	28 พ.ย. 2565
ที่	๒๘ พ.ย. ๒๕๖๕
เวลา	09 43 ๗
น	กระทรวงมหาดไทย

ที่ นร ๐๕๐๗/ ๓๐๕๘๑

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานเสนอต่อคณะรัฐมนตรี กรณีที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ (เรื่อง สิทธิการเข้าถึงบริการไฟฟ้าในครัวเรือน)

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/ว ๓๐๕ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ค่วนที่สุด ที่ ผผ ๑๓๐๒/๕๕๖ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๕

๒. แบบรายงานสรุปผลการพิจารณาในภาพรวมต่อข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน

ตามที่ได้ยื่นยันมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒ เห็นชอบแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการตามข้อเสนอแนะขององค์กรอิสระ มาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ผู้ตรวจการแผ่นดินได้เสนอรายงานเสนอต่อคณะรัฐมนตรี กรณีที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ (เรื่อง สิทธิการเข้าถึงบริการไฟฟ้าในครัวเรือน) ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย ๑

รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการแทนนายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งให้กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานหลักรับเรื่องนี้ไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงกลาโหม กระทรวงการคลัง/ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงพลังงาน สำนักงบประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อเสนอแนะดังกล่าว โดยให้กระทรวงมหาดไทยสรุปผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ/ความเห็นในภาพรวม แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป ทั้งนี้ ขอให้รายงานตามแบบรายงานฯ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตามบัญชีแนบท้ายทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

ที่ มท 0102/ 5996

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย
เพื่อโปรดทราบและดำเนินการ

(นางอุตมพร เอกเอี่ยม)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

(นางสาวพิมพิมล สายอ่อง)

กองส่งเสริมและประสานงานคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๗๔๒ (กานต์พิชชา)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๘๑๕๓

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@soc.go.th

หัวหน้ากลุ่มงานการเมือง รักษาการในตำแหน่ง
หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรีฯ ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

๗ ๒๘ พ.ย. ๒๕๖๕

ท.น.ก.

จนท. จิตกรรณ ๒๘ พ.ย. ๒๕๖๕

Sub. 10/2021

30 Nov 2025

บัญชีรายชื่อผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้แจ้งเรื่อง รายงานเสนอต่อคณะรัฐมนตรีกรณีหน่วยงานของรัฐ
ยังมีได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๖๐ (เรื่อง สิทธิการเข้าถึงบริการไฟฟ้าในครัวเรือน) ให้ทราบ ดังนี้

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
๓. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๔. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
๕. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๖. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๗. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน
๘. ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ
๙. เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ด่วนที่สุด

ที่ ผผ ๑๓๐๒/๒๕๖๑

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๕
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานเสนอต่อคณะรัฐมนตรี กรณีหน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตาม หมวด ๕
หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานของผู้ตรวจการแผ่นดินกรณีหน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วน
ตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ เรื่อง สิทธิการเข้าถึงบริการไฟฟ้าในครัวเรือน

๒. แบบรายงานจำนวนครัวเรือนประชาชนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ สำหรับประกอบการพิจารณา
เรื่องร้องเรียนเชิงระบบ รบ. ๑๓/๒๕๖๑

ด้วยประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาแล้วเห็นว่า การให้บริการ
ไฟฟ้าแก่ประชาชนในครัวเรือนมีความสำคัญต่อการยกระดับคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐานของประชาชนให้ดีขึ้น
ทุกด้าน และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๖ กำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐ
ต้องจัดหรือดำเนินการให้มีสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนอย่างทั่วถึง
ตามหลักการพัฒนาย่างยั่งยืน อย่างไรก็ตาม ข้อมูลจากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องระบุว่า มีประชาชน
ในจังหวัดต่าง ๆ ไม่มีไฟฟ้าใช้ จำนวน ๔๘,๘๕๑ ครัวเรือน เป็นครัวเรือนที่อยู่ในพื้นที่ปกติ จำนวน ๒๔,๗๓๘
ครัวเรือน เป็นครัวเรือนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่หน่วยงานของรัฐ เช่น พื้นที่ของกรมป่าไม้ พื้นที่ของกรมอุทยานแห่งชาติ
สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พื้นที่ของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) พื้นที่ซึ่งหน่วยงานทางทหาร
ใช้ประโยชน์ จำนวน ๒๓,๖๐๖ ครัวเรือน และครัวเรือนที่ไม่เข้าหลักเกณฑ์ที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคขยายเขต
ให้บริการไฟฟ้าได้ จำนวน ๕๐๗ ครัวเรือน และมีประชาชนที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้ในครัวเรือนยื่นเรื่องร้องเรียนต่อ
ผู้ตรวจการแผ่นดินเพื่อเสนอแนะไปยังหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้แก้ไขปัญหาดังกล่าวเป็นระยะ ทั้งนี้
หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่หลักในการปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องครบถ้วนตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ดังกล่าว

/ประกอบด้วย...

ประกอบด้วยกระทรวงมหาดไทย กระทรวงพลังงาน การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และการไฟฟ้านครหลวง เป็นต้น ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการโครงการขยายเขตระบบไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตร ระยะที่ ๒ (คชก.๒) โครงการขยายเขตระบบไฟฟ้าให้ราษฎรรายใหม่ ระยะที่ ๒ กำหนดมาตรการแผนงานเร่งรัดขยายเขตไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตร และดำเนินการศึกษาเพื่อกำหนดแผนงานในอนาคตเพื่อดำเนินโครงการขยายเขตไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตร ระยะที่ ๓ (คชก.๓) สำหรับชุมชนที่ตั้งครัวเรือนอยู่ในพื้นที่ภูเขาสูงจะดำเนินการโครงการจัดหาพลังงานทดแทนให้กับประชาชนกลุ่มเป้าหมายและได้ทำการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นโครงการนำร่องเพื่อขยายไปยังจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ ในการดำเนินการขยายเขตของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พบปัญหา เช่น ในพื้นที่ของหน่วยงานของรัฐกำหนดเงื่อนไขและขั้นตอนการปฏิบัติหลายขั้นตอน โดยเฉพาะการจัดทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment Report :EIA) และในการดำเนินโครงการจัดหาพลังงานทางเลือกยังไม่มีแนวทางการสนับสนุนด้านงบประมาณและองค์ความรู้เกี่ยวกับการใช้งานและการบำรุงรักษาที่จะถ่ายทอดให้กับประชาชนในชุมชนและพื้นที่ซึ่งประชาชนไม่มีไฟฟ้าใช้มีการลักลอบใช้กระแสไฟฟ้าทั้งในพื้นที่ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคและการไฟฟ้านครหลวง ทำให้รัฐสูญเสียรายได้เป็นจำนวนมาก และพบปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสิทธิการเข้าถึงบริการไฟฟ้าในครัวเรือนของประชาชนในด้านอื่น ๆ เช่น ปัญหาจากมาตรการให้สิทธิใช้ไฟฟ้าฟรี ๕๐ หน่วยที่กำหนดเงื่อนไขไว้เข้มงวดเกินไปทำให้ประชาชนกลุ่มนี้เข้าถึงสิทธิได้ยากและการระบุตัวตนครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยขาดความแม่นยำ ทำให้ผู้มีรายได้ปานกลางและมีบ้านหลายหลังเมื่อใช้ไฟฟ้าเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดจะได้รับสิทธิตามนโยบายนี้ด้วย ทำให้การใช้จ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์เท่าที่ควร ดังนั้น เพื่อให้ประชาชนได้รับสิทธิเข้าถึงบริการไฟฟ้าในครัวเรือนถูกต้องครบถ้วนตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด จึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๓๐ (๓) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ประกอบมาตรา ๒๒ (๓) มาตรา ๓๕ และมาตรา ๓๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ เสนอรายงานพร้อมข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี กรณีหน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามมาตรา ๕๖ หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ โดยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

๑. ให้แต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาสิทธิเข้าถึงบริการไฟฟ้าในครัวเรือนสองระดับ ดังนี้

๑.๑ คณะกรรมการแก้ไขปัญหาสิทธิการเข้าถึงบริการไฟฟ้าในครัวเรือนระดับชาติ

ให้ประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องระดับนโยบาย โดยมีหน้าที่หลัก ได้แก่

(๑) พิจารณาวางแผนและกำหนดนโยบายการแก้ไขปัญหาสิทธิเข้าถึงบริการไฟฟ้าในครัวเรือน พร้อมกับแสวงหาความร่วมมือจากภาคธุรกิจและภาคเอกชนเพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ตามกำลัง

/ (๒) พิจารณา...

(๒) พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์การให้สิทธิทางด้านภาษีกับภาคธุรกิจและภาคเอกชนที่ให้การสนับสนุนหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาสิทธิเข้าถึงบริการไฟฟ้าในครัวเรือน

(๓) ติดตาม เร่งรัด การแก้ไขปัญหาสิทธิเข้าถึงบริการไฟฟ้าในครัวเรือนให้มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้

๑.๒ คณะกรรมการแก้ไขปัญหาสิทธิการเข้าถึงบริการไฟฟ้าในครัวเรือนระดับจังหวัด โดยคณะกรรมการชุดนี้ให้จัดตั้งขึ้นเฉพาะในจังหวัดที่ประชาชนมีไฟฟ้าใช้ยังไม่ครบถ้วนเป็นจำนวนมากและมีความซับซ้อนของปัญหาในพื้นที่ โดยคณะกรรมการชุดนี้อย่างน้อยประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมายเป็นประธานคณะกรรมการ และผู้แทนหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ เช่น ผู้แทนการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่ ผู้แทนสำนักงานพลังงานจังหวัด ผู้แทนกรมป่าไม้ในพื้นที่ ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนหน่วยงานของกองทัพบกในพื้นที่ ผู้แทนหน่วยงานของกองทัพเรือในพื้นที่ ผู้แทนสำนักงานธนารักษ์จังหวัด และผู้แทนสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด เป็นต้น คณะกรรมการชุดนี้มีหน้าที่หลัก ได้แก่

(๑) บูรณาการการทำงานร่วมกันเพื่อขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาสิทธิการเข้าถึงบริการไฟฟ้าในครัวเรือนภายในจังหวัด

(๒) สำรวจข้อมูลจำนวนประชาชนที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้ในครัวเรือน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาคำเนินการจัดสรรงบประมาณและกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาภายในจังหวัด

(๓) รวบรวมปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการแก้ไขปัญหาสิทธิเข้าถึงบริการไฟฟ้าในครัวเรือนในแต่ละจังหวัด เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการแก้ไขปัญหาสิทธิการเข้าถึงบริการไฟฟ้าในครัวเรือนระดับชาติเพื่อพิจารณา

๒. ให้กระทรวงพลังงาน กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการคลัง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และการไฟฟ้านครหลวง ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและต้องการขอรับความช่วยเหลือจากรัฐ ให้สมัครลงทะเบียนขอรับสิทธิผ่านโครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ และกำหนดมาตรการจูงใจให้ประชาชนกลุ่มผู้มีรายได้น้อยที่ค้างชำระค่าไฟฟ้าให้สามารถแบ่งจ่ายค่าไฟฟ้าที่ค้างชำระตามกำลังทางเศรษฐกิจ และรณรงค์ให้ประชาชนชำระค่าไฟให้ครบถ้วน พร้อมกับออกประกาศยกเว้นค่าปรับหรือมีรางวัลเป็นแรงจูงใจเพื่อให้ชำระค่าไฟฟ้าที่ค้างจ่าย โดยกำหนดช่วงเวลาในการให้ความช่วยเหลือตามมาตรการดังกล่าวในช่วงระหว่างที่รัฐประกาศมาตรการล็อกดาวน์เพื่อเป็นการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) รอบแรกและต่อเนื่องจนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

๓. ให้กระทรวงพลังงาน กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ร่วมกันสำรวจข้อมูลจำนวนครัวเรือนและพิจารณาคำเนินการติดตั้งพลังงาน

/ทางเลือก...

ทางเลือกให้กับชุมชนที่ตั้งอยู่บนภูเขาสูงและไม่สามารถดำเนินการขยายเขตได้ พร้อมทั้งถ่ายทอดความรู้การ
ใช้งานและการบำรุงรักษาให้กับชุมชนที่มีข้อจำกัดด้านการขยายเขตโดยให้สถาบันการศึกษาในพื้นที่ และ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อมให้การสนับสนุนงบประมาณและสนับสนุนด้านอื่น ๆ

๔. ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และ
พันธุ์พืช และกรมป่าไม้เร่งรัดการสำรวจการถือครองที่ดินของประชาชนที่ยังเหลืออยู่ให้แล้วเสร็จโดยเร็วเพื่อ
ใช้ประกอบเป็นภาคผนวกในกฎหมายลำดับรอง พร้อมกับเร่งจัดทำกฎหมายลำดับรองตามมาตรา ๖๔
แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และมาตรา ๑๒๑ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครอง
สัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้แล้วเสร็จภายใน ๓๘๐ วัน หรือหากมีความจำเป็นอาจขยายเวลาได้ตามความ
เหมาะสมเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาโดยเร็ว

๕. ให้กระทรวงมหาดไทย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวง
พลังงาน กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สำนักงานนโยบายและแผน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ร่วมกันพิจารณาจัดทำกรงานวิเคราะห์
ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment Report : EIA) ให้มีความรวดเร็วและมี
ประสิทธิภาพ โดยให้กองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน หรือกองทุนพัฒนาไฟฟ้า สนับสนุนงบประมาณ
ในการจัดหาผู้ทรงคุณวุฒิหรือบุคคลภายนอกเพิ่มเติม เพื่อแก้ไขปัญหาจำนวนเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน
นโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ไม่เพียงพอ

๖. ให้กระทรวงมหาดไทย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงกลาโหม
การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกันสำรวจ
ข้อมูลจำนวนครัวเรือนและดำเนินการแก้ไขปัญห ประชาชนยังไม่มีไฟฟ้าใช้ในครัวเรือนที่อาศัยอยู่ใน
พื้นที่ปกติและอาศัยอยู่ในพื้นที่ของหน่วยงานของรัฐที่ได้รับการพิจารณาอนุญาตใช้พื้นที่ตามขั้นตอนของ
กฎหมายแล้ว ให้มีไฟฟ้าใช้ในครัวเรือนภายใน ๕ ปี

๗. ให้คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน
กระทรวงการคลัง กระทรวงพลังงาน การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค การไฟฟ้า
นครหลวง ร่วมกันพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์การให้สิทธิใช้ไฟฟ้าฟรีเพื่อให้ประชาชนกลุ่มเปราะบางหรือ
กลุ่มผู้มีรายได้น้อยเข้าถึงสิทธิได้ง่ายขึ้นพร้อมกับเพิ่มสิทธิจากเดิมที่ “ให้สิทธิใช้ไฟฟ้าฟรี ๕๐ หน่วย” เป็น
“ให้สิทธิใช้ไฟฟ้าฟรี ๖๐ หน่วย” เพื่อเป็นการช่วยยกระดับมาตรฐานคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐานของประชาชน
ในกลุ่มนี้ให้สูงขึ้น และกำหนดมาตรการป้องกันงบประมาณจากนโยบายนี้ที่รั่วไหลไปยังผู้มีรายได้ปานกลาง
และมีบ้านหลายหลัง โดยการนำปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) มาช่วยระบุตัวตนประชาชน

กลุ่มเปราะบางและกลุ่มผู้รายได้น้อยเพื่อให้การระบุตัวตนเกิดความแม่นยำขึ้นจะสามารถช่วยป้องกัน
งบประมาณจากนโยบายนี้รั่วไหลและทำให้การใช้จ่ายงบประมาณตรงกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบและพิจารณา
ดำเนินการต่อไป

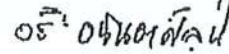
ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายสมศักดิ์ สุวรรณสุจริต)

ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน

สำเนาถูกต้อง

(นายอธิ อนันตศิลป์)

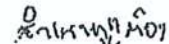
ผู้อำนวยการส่วนตรวจสอนหน้าที่ของรัฐฯ

สำนักตรวจสอบหน้าที่ของรัฐ

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๘๓๗๕

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๓๗๔

www.ombudsman.go.th

จิราพร

(นายจิรพัฒน์ ใจสุข)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

รายงานของผู้ตรวจการแผ่นดิน

เรื่อง เสนอต่อคณะรัฐมนตรีตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๐ (๓)
ที่ รบ. ๕ /๒๕๖๕

๑. ปัญหาเรื่อง

สิทธิการเข้าถึงบริการไฟฟ้าในครัวเรือน

๒. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ๒.๑ กระทรวงมหาดไทย
- ๒.๒ กระทรวงการคลัง
- ๒.๓ กระทรวงกลาโหม
- ๒.๔ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๒.๕ กระทรวงพลังงาน
- ๒.๖ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
- ๒.๗ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- ๒.๘ คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ
- ๒.๙ สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน
- ๒.๑๐ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๒.๑๑ สำนักงานประมาณ
- ๒.๑๒ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- ๒.๑๓ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
- ๒.๑๔ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
- ๒.๑๕ การไฟฟ้านครหลวง
- ๒.๑๖ สำนักงานบริหารกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน
- ๒.๑๗ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

/๓. สภาพของ...

๓. สภาพของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ มาตรา ๕๖ กำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐต้องจัดหรือดำเนินการให้มีสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน และในมาตรา ๒๓๐ (๓) กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีหน้าที่และอำนาจเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ทราบถึงการที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติตามให้ถูกต้องครบถ้วนตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด ซึ่งการให้บริการไฟฟ้าในครัวเรือนเป็นสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานด้านหนึ่งที่รัฐมีหน้าที่ต้องจัดให้ประชาชนได้รับสิทธิโดยถูกต้องครบถ้วนตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ผู้ตรวจการแผ่นดินได้ทราบข้อมูลจากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องว่าตามจังหวัดต่าง ๆ ของประเทศไทยมีประชาชนไม่มีไฟฟ้าใช้ไม่น้อยกว่า ๔๘,๘๕๑ ครัวเรือน โดยเป็นครัวเรือนที่อยู่ในพื้นที่ปกติ ๒๔,๗๓๘ ครัวเรือน ครัวเรือนที่อยู่ในพื้นที่หน่วยงานของรัฐ จำนวน ๒๓,๖๐๖ ครัวเรือน และมีครัวเรือนที่ไม่เข้าหลักเกณฑ์ในการขยายเขต จำนวน ๕๐๗ ครัวเรือน และมีประชาชนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ได้ยื่นเรื่องร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเพื่อขอให้แก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสาเหตุหรือที่มาของปัญหาดังกล่าวเกิดจากขั้นตอน ข้อกำหนด กฎ ระเบียบ และกฎหมาย เนื่องจากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน และแต่ละหน่วยงานมีระเบียบ กฎหมายที่กำหนดขั้นตอนการให้บริการสาธารณะที่มีข้อจำกัดแตกต่างกัน และไม่มีแนวทางการบูรณาการการแก้ไขปัญหาที่กล่าวมาดังกล่าวร่วมกันที่ชัดเจนในการสนับสนุนองค์ความรู้ในการแก้ไขปัญหาการให้บริการไฟฟ้าในครัวเรือน ดังเช่น การใช้พลังงานทางเลือกสำหรับครัวเรือนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ภูเขาสูง การบำรุงรักษาและแนวทางการสนับสนุนงบประมาณในการติดตั้งพลังงานทางเลือกให้กับประชาชนในแต่ละชุมชน และพบปัญหาอื่น ๆ เช่น เงื่อนไขในการคัดกรองครัวเรือนเพื่อให้ได้รับสิทธิจากนโยบายใช้ไฟฟ้าฟรี ๕๐ หน่วย กำหนดเงื่อนไขไว้เข้มงวดทำให้ประชาชนกลุ่มนี้เข้าถึงสิทธิได้ยาก ดังนั้น เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงเห็นชอบร่วมกันให้ดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงเพื่อจัดทำรายงานพร้อมข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี ตามมาตรา ๒๒ (๓) มาตรา ๓๕ และมาตรา ๓๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐

๔. การดำเนินการ

๔.๑ ผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นชอบร่วมกันให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินแสวงหาข้อเท็จจริงเพื่อจัดทำรายงานพร้อมข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ เรื่องร้องเรียนเชิงระบบ รบ. ๑๓/๒๕๖๑ กรณีปัญหาสิทธิการเข้าถึงบริการไฟฟ้าในครัวเรือน

/๔.๒ ในช่วง...

๔.๒ ในช่วงระหว่างเดือนสิงหาคม ๒๕๖๒ ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๖๓ คณะเจ้าหน้าที่สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินลงพื้นที่แสวงหาข้อเท็จจริงและประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ มีรายละเอียดดังนี้

๔.๒.๑ ภาคเหนือ ลงพื้นที่แสวงหาข้อเท็จจริงในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยชมภู จังหวัดเชียงราย และประชุมร่วมกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยผู้แทนจังหวัดเชียงราย สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย กองทัพอากาศที่ ๓ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาอำเภอแม่ลาว สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๒ (เชียงราย) สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงราย) องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยชมภู กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้แทนประชาชนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ในครัวเรือน

๔.๒.๒ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ลงพื้นที่แสวงหาข้อเท็จจริงในพื้นที่จังหวัดนครพนม จังหวัดสกลนคร จังหวัดมุกดาหาร และประชุมร่วมกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยผู้แทนจังหวัด การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้แทนประชาชนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ในครัวเรือน

๔.๒.๓ ภาคใต้ ลงพื้นที่แสวงหาข้อเท็จจริงในพื้นที่จังหวัดกระบี่และจังหวัดตรัง และประชุมร่วมกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยผู้แทนจังหวัด การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕ (นครศรีธรรมราช) สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบลคลองท่อมเหนือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และตัวแทนประชาชนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ในครัวเรือน

๔.๓ เดือนตุลาคม ๒๕๖๓ เข้าสัมภาษณ์เพื่อแสวงหาข้อมูลเชิงลึกกับผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิจัยด้านเศรษฐศาสตร์ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI)

๔.๔ เดือนธันวาคม ๒๕๖๓ ประชุมร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ณ ห้องประชุมสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

๔.๕ หลังจากปัญหาสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) คลี่คลาย เดือนเมษายน ๒๕๖๕ คณะเจ้าหน้าที่สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้ประชุมหารือร่วมกับผู้แทนการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อรับฟังปัญหาและข้อเสนอแนะกรณีประชาชนไม่มีไฟฟ้าใช้ในครัวเรือน ณ ห้องประชุมการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค กรุงเทพมหานคร

๔.๖ เดือนสิงหาคม ๒๕๖๕ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินจัดประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องระดับนโยบาย จำนวน ๒๑ หน่วยงาน ณ ห้องประชุมสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เพื่อรับฟังปัญหาและร่วมกันพิจารณากรอบรายงานพร้อมข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐

/๕. ข้อเท็จจริง...

๕. ข้อเท็จจริงจากการลงพื้นที่แสวงหาข้อเท็จจริงและประชุมหารือ

จากการประชุมชี้แจงของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการแสวงหาข้อเท็จจริงของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ปรากฏข้อเท็จจริงจากการแสวงหาข้อเท็จจริง ดังนี้

๕.๑ การไฟฟ้านครหลวง ชี้แจงข้อเท็จจริงตามประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๕.๑.๑ ประเด็นประชาชนค้างชำระค่าใช้ไฟฟ้าแล้วถูกตัดกระแสไฟฟ้า สรุปความได้ว่า

การไฟฟ้านครหลวงออกประกาศในการดำเนินกระบวนการแจ้งเตือนการผ่อนผันและการตัดไฟฟ้าตามที่คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) กำหนดและออกประกาศ เรื่อง มาตรฐานสัญญาให้บริการไฟฟ้า พ.ศ. ๒๕๒๘ และมาตรฐานของสัญญาให้บริการผู้ใช้ไฟฟ้ารายใหญ่ พ.ศ. ๒๕๖๑ และมีประกาศเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้อง คือ (๑) ประกาศ กพน. ที่ ๑๐/๒๕๕๙ เรื่อง มาตรฐานสัญญาให้บริการไฟฟ้านครหลวง สำหรับผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทที่ ๑ บ้านอยู่อาศัย และประเภทที่ ๒ กิจการขนาดเล็ก และ (๒) ประกาศ กพน. ที่ ๔/๒๕๖๒ เรื่อง มาตรฐานสัญญาให้บริการไฟฟ้าของการไฟฟ้านครหลวง สำหรับผู้ใช้ไฟฟ้า ประเภทที่ ๓ กิจการขนาดกลางประเภทที่ ๔ กิจการขนาดใหญ่ และประเภทที่ ๕ กิจการเฉพาะอย่าง โดยสัญญาซื้อขายไฟฟ้าของประกาศทั้ง ๒ ฉบับ ในข้อ ๕.๑ กำหนดให้ผู้ขายกำหนดเวลาชำระค่าไฟฟ้าในใบแจ้งค่าไฟฟ้าไม่น้อยกว่า ๑๐ วัน นับแต่วันลงใบแจ้งค่าไฟฟ้า (สำหรับผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทที่ ๑ บ้านอยู่อาศัย และประเภทที่ ๒ กิจการขนาดเล็ก ตามประกาศ กพน. ที่ ๑๐/๒๕๕๙) และผู้ขายจะกำหนดเวลาชำระค่าไฟฟ้าในใบแจ้งค่าไฟฟ้าไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน นับแต่วันลงใบแจ้งค่าไฟฟ้า (สำหรับผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทที่ ๓ กิจการขนาดกลาง ประเภทที่ ๔ กิจการขนาดใหญ่และประเภทที่ ๕ กิจการเฉพาะอย่าง ตามประกาศ กพน. ที่ ๔/๒๕๖๒) ข้อ ๕.๒ กำหนดไว้ว่า หากผู้ซื้อไม่ชำระค่าไฟฟ้าตามกำหนดเวลาผู้ซื้อต้องชำระค่าไฟฟ้าภายในกำหนดระยะเวลาที่ปรากฏตามการแจ้งเตือนซึ่งไม่น้อยกว่า ๕ วัน นับแต่วันครบกำหนดชำระ และข้อ ๕.๓ กรณีผู้ซื้อไม่ชำระค่าไฟฟ้าตามข้อ ๕.๒ ผู้ขายมีสิทธิงดจ่ายไฟฟ้า เว้นแต่ผู้ซื้อร้องขอผ่อนผันการงดจ่ายค่าไฟฟ้าเป็นลายลักษณ์อักษรพร้อมด้วยเหตุผลและความจำเป็นและให้คำมั่นว่าจะไปชำระค่าไฟฟ้าภายในวันทำการถัดไป และหากผู้ซื้อไม่ชำระค่าไฟฟ้าแต่ให้คำมั่นว่าจะไปชำระค่าไฟฟ้าภายในวันทำการถัดไปอีกครั้ง ให้ผู้ซื้อสามารถร้องขอผ่อนผันได้อีกหนึ่งครั้ง ซึ่งรวมระยะเวลาการขอผ่อนผันตั้งแต่วันที่ออกคำสั่งตัดไฟ ครั้งที่ ๓ รวม ๓๐ วัน ซึ่งจากการเก็บข้อมูลจากการไฟฟ้านครหลวงเฉพาะในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ การไฟฟ้านครหลวงส่งหนังสือแจ้งเตือนให้ตัดกระแสไฟฟ้าไปตามครัวเรือนต่าง ๆ และต่อกลับแล้ว จำนวน ๗๐๓,๖๕๓ ราย และทำการตัดไฟและต่อกลับแล้ว จำนวน ๑๓๓,๕๓๔ ราย ส่งผลทำให้เกิดเป็นมูลค่านี้อุตุนี้อย่างน้อย จำนวน ๖๑.๖๙ ล้านบาท

๕.๑.๒ ประเด็นมาตรการอำนวยความสะดวกในการชำระค่าไฟฟ้า สรุปความได้ว่า

การไฟฟ้านครหลวง กำหนดช่องทางอำนวยความสะดวกในการให้บริการชำระค่าไฟฟ้า ณ ที่ทำการการไฟฟ้านครหลวง การหักผ่านบัญชีธนาคารหรือบัตรเครดิต Internet Banking,

Application MEA Smart Life, Counter Service และตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากการไฟฟ้านครหลวง เช่น ร้านสะดวกซื้อ และห้างสรรพสินค้าต่าง ๆ สำหรับสาเหตุที่ประชาชนค้างชำระค่าไฟฟ้าส่วนใหญ่เกิดจากการลืมชำระค่าไฟฟ้าตามระยะเวลาที่กำหนด และเสนอแนะให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ใช้ไฟฟ้าทราบช่องทางการชำระค่าไฟฟ้าที่กำหนดขึ้น โดยเน้นให้หักผ่านบัญชีธนาคาร หรือชำระผ่านบัตรเครดิต เนื่องจากไม่มีค่าธรรมเนียม ส่วนปัญหาเรื่องร้องเรียนจากประชาชน กรณีปัญหาเอกชนที่ได้รับมอบจากการไฟฟ้านครหลวงทำการตัดกระแสไฟฟ้านั้น ได้มีการประชุมชี้แจงให้พนักงานจ้างเหมาเอกชนปรับปรุงพฤติกรรมและการให้ข้อมูลและการสื่อสารทำความเข้าใจกับผู้ใช้ไฟฟ้าพร้อมกับดำเนินการอบรมและพัฒนาคุณภาพการให้บริการพร้อมกับกำหนดบทลงโทษที่ชัดเจน และกำหนดช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนโดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชนในการแจ้งเรื่องร้องเรียนปัญหาต่าง ๆ เพื่อพัฒนามาตรฐานการให้บริการประชาชน

๕.๑.๓ ประเด็นมาตรการคัดกรองครัวเรือนผู้ใช้ไฟฟ้าฟรี ๕๐ หน่วย การไฟฟ้านครหลวงชี้แจง สรุปความได้ว่า

นโยบายครัวเรือนได้สิทธิในการใช้ไฟฟ้าฟรี แบ่งออกเป็น ๒ มาตรการ คือ มาตรการที่ ๑ เป็น “มาตรการ ๕๐ หน่วยไฟฟ้าฟรี” ซึ่งมาตรการนี้เป็นไปตามมติคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๘ กำหนดเงื่อนไขให้ประชาชนผู้ใช้ไฟฟ้าที่จะได้รับสิทธิใช้ไฟฟ้าฟรี ๕๐ หน่วยไฟฟ้า ต้องเป็นผู้ใช้ไฟฟ้าประเภท ๑.๑ (ประเภทที่อยู่อาศัย) และติดตั้งเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าขนาดไม่เกิน ๕ แอมแปร์ ๒๓๐ โวลต์ ๑ เฟส ๒ สาย และจะต้องไม่เป็นนิติบุคคล และมาตรการที่ ๒ เป็น “มาตรการบรรเทาภาระค่าไฟฟ้าผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ” ซึ่งการกำหนดมาตรการดังกล่าวเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ที่เห็นชอบมาตรการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยเพิ่มเติมผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐเพื่อช่วยลดภาระค่าไฟฟ้าให้กับประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ของการไฟฟ้านครหลวง คือ กรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งหากประชาชนประสงค์ขอรับสิทธิตามนโยบายดังกล่าวสามารถลงทะเบียนรับสิทธิเงินช่วยเหลือได้ตามเงื่อนไขที่กำหนด คือ ต้องเป็นผู้มีสิทธิในบัตรสวัสดิการแห่งรัฐและใช้ไฟฟ้าไม่เกิน ๒๓๐ บาท ต่อครัวเรือนต่อเดือน และหากผู้มีสิทธิในบัตรสวัสดิการแห่งรัฐใช้ไฟฟ้าเกิน ๕๐ หน่วย ต่อเดือน แต่มียอดค่าไฟฟ้าเรียกเก็บไม่เกิน ๒๓๐ บาท ต่อครัวเรือนต่อเดือน เมื่อทำการชำระค่าไฟฟ้าเรียบร้อยแล้ว การไฟฟ้านครหลวงจะโอนเงินคืนในบัตรสวัสดิการแห่งรัฐตามยอดที่จ่ายจริงในเดือนถัดไป ประชาชนที่ประสงค์ใช้สิทธิดังกล่าวสามารถแจ้งลงทะเบียนที่แผนกการเงินการไฟฟ้านครหลวงสาขาย่อย หรือแจ้งทางออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ของการไฟฟ้านครหลวง หรือผ่าน Smart Life หรือผ่าน QR Code หรือที่แผนกการเงิน

/การไฟฟ้า...

การไฟฟ้านครหลวง ส่วนการชำระค่าไฟฟ้าตามที่ระบุไว้ในใบแจ้งค่าไฟฟ้าสามารถชำระได้ที่การไฟฟ้านครหลวง หรือตัวแทนจุดบริการชำระเงิน Application Internet Banking ทักผ่านบัญชีธนาคารหรือบัตรเครดิต เป็นต้น และจากการเก็บข้อมูลของการไฟฟ้านครหลวง เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๖๒ พบว่ามีครัวเรือนที่ได้รับสิทธิตามมาตรการใช้ไฟฟ้าฟรี ๕๐ หน่วย จำนวน ๙๑,๑๗๑ ครัวเรือน มูลค่า จำนวน ๓,๖๑๙,๙๕๐.๕๖ บาท และได้รับสิทธิตามมาตรการบรรเทาภาระค่าไฟฟ้าผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ จำนวน ๒,๒๙๖ ครัวเรือน มูลค่า จำนวน ๓๒๖,๗๐๗.๗๘ บาท

๕.๒ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ชี้แจงข้อเท็จจริงดังนี้

ประเด็นประชาชนตกค้างยังไม่มีไฟฟ้าใช้ในครัวเรือน การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคชี้แจงข้อเท็จจริง สรุปความได้ว่า ในพื้นที่รับผิดชอบของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมีประชาชนไม่มีไฟฟ้าใช้ในแต่ละภูมิภาค ดังนี้ ในพื้นที่ภาคเหนือ จำนวน ๑๕,๗๗๕ ครัวเรือน ในจำนวนดังกล่าวอยู่ในพื้นที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต ๑ จำนวน ๑๑,๑๔๖ ครัวเรือน พื้นที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต ๒ จำนวน ๑,๒๖๗ ครัวเรือน และพื้นที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต ๓ จำนวน ๓,๓๖๒ ครัวเรือน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ๑๔,๙๔๖ ครัวเรือน ในจำนวนดังกล่าวอยู่ในพื้นที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต ๑ จำนวน ๖,๗๑๗ ครัวเรือน พื้นที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต ๒ จำนวน ๓,๑๔๘ ครัวเรือน พื้นที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต ๓ จำนวน ๕,๐๘๑ ครัวเรือน ในพื้นที่ภาคกลางและภาคตะวันออก จำนวน ๓,๙๒๐ ครัวเรือน โดยอยู่ในพื้นที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต ๑ จำนวน ๑,๓๓๕ ครัวเรือน พื้นที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต ๒ จำนวน ๑,๓๐๗ ครัวเรือน พื้นที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต ๓ จำนวน ๑,๒๗๗ ครัวเรือน และในภาคใต้ จำนวน ๑๔,๒๑๐ ครัวเรือน โดยอยู่ในพื้นที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต ๑ จำนวน ๓,๕๙๙ ครัวเรือน พื้นที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต ๒ จำนวน ๘,๓๑๕ ครัวเรือน และพื้นที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต ๓ จำนวน ๒,๒๙๖ ครัวเรือน

๕.๓ จังหวัดกระบี่ ชี้แจงข้อเท็จจริง สรุปความได้ว่า

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดกระบี่ สํารวจข้อมูลจำนวนครัวเรือนที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้ พบว่า มี ๔ หมู่บ้าน คือ บ้านเกาะปอ หมู่ที่ ๔ ตำบลเกาะลันตาใหญ่ อำเภอเกาะลันตาใหญ่ ปัจจุบันการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้มีแผนงานโครงการก่อสร้างขยายเขตระบบจำหน่ายไฟฟ้า อยู่ระหว่างการศึกษาความเหมาะสมของโครงการและการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้สนับสนุนเครื่องกำเนิดไฟฟ้า จำนวน ๒ เครื่อง ขนาด ๖๐ กิโลวัตต์ และขนาด ๑๒๐ กิโลวัตต์ เพื่อสำรองการใช้ไฟฟ้าบนเกาะให้กับประชาชนในพื้นที่แล้ว และบ้านเกาะอั้ง หมู่ที่ ๔ ตำบลเกาะศรีบอยา อำเภอเหนือคลอง ในหมู่บ้านนี้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค มีโครงการขยายเขตไฟฟ้าบ้านเกาะอั้ง ติดตั้งโรงจักรขนาด ๒๓๐ กิโลวัตต์ จำนวน ๒ เครื่อง

/เพื่อจ่าย...

เพื่อจ่ายกระแสไฟฟ้าให้กับราษฎรบนเกาะแล้ว และเพื่อให้การแก้ไขปัญหาดังกล่าวมีความรวดเร็วขึ้น จังหวัดกระบี่ มีหนังสือหารือไปยังอธิบดีกรมป่าไม้เพื่อขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคด้วยแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างรอการอนุญาตให้ก่อสร้างโรงจักรไฟฟ้าจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ส่วนในพื้นที่บ้านอ่าวลำแพน หมู่ที่ ๘ ตำบลหน้าเขา อำเภอเขาพนม ซึ่งหมู่บ้านดังกล่าวตั้งอยู่ในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองพระยา สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕ ซึ่งการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้เคยสำรวจประมาณการจัดโครงการขยายเขตให้ครัวเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้แต่ยังไม่ได้รับการอนุญาตให้ดำเนินโครงการดังกล่าว ส่วนในพื้นที่บ้านแผ่นดินเสมอซึ่งเป็นที่ตั้งของ หมู่ที่ ๑ และหมู่ที่ ๒ ตำบลคลองท่อมเหนือ อำเภอคลองท่อม หมู่บ้านดังกล่าวตั้งอยู่ในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขาประ-บางคราม ขึ้นอยู่กับสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕ ซึ่งการดำเนินการโครงการขยายเขตต้องดำเนินการตามขั้นตอนที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชกำหนดก่อน ทั้งนี้ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเคยทำการสำรวจข้อมูลจำนวนประชาชนและพร้อมทั้งประมาณการค่าใช้จ่ายตามโครงการขยายเขตครัวเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๓ แล้ว แต่ยังไม่สามารถดำเนินการได้ องค์การบริหารส่วนตำบลคลองท่อมเหนือมีหนังสือขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ต่อหัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขาประ-บางคราม เพื่อดำเนินการขยายเขตแต่ยังไม่ได้รับการพิจารณาจากหน่วยงานของรัฐ และผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่ได้นำกรณีปัญหาดังกล่าวเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ - ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ในคราวการประชุมคณะรัฐมนตรีสัญจรในพื้นที่ภาคใต้เพื่อพิจารณาในอีกทางหนึ่ง

๕.๔ จังหวัดมุกดาหาร ชี้แจงข้อเท็จจริง สรุปความได้ว่า

ในพื้นที่จังหวัดมุกดาหารมีประชาชนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ในครัวเรือน จำนวน ๓๒๙ ครัวเรือน ในพื้นที่อำเภอเมืองมุกดาหาร จำนวน ๘๖ ครัวเรือน อำเภอคอนตาล ๔ ครัวเรือน อำเภอหว้านใหญ่ ๙ ครัวเรือน อำเภอนิคมน้ำสร้อย ๑ ครัวเรือน อำเภอคำชะอี ๖๖ ครัวเรือน อำเภอดงหลวง ๙๒ ครัวเรือน และอำเภอหนองสูง ๗๑ ครัวเรือน ซึ่งการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดมุกดาหาร ทำการสำรวจข้อมูลจำนวนครัวเรือนเพื่อขยายเขตแล้ว สำหรับกรณีปัญหาที่ประชาชนที่ปลูกบ้านบนที่ดินที่ไม่มีเอกสารสิทธิและสำนักทะเบียนอำเภอของแต่ละอำเภอได้ดำเนินการออกทะเบียนบ้านชั่วคราวให้ตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ แล้วนั้น การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดมุกดาหาร มีหนังสือหารือไปยังสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมุกดาหาร พิจารณาให้ความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรพร้อมกับได้มีการประชุมหารือร่วมกันเพื่อกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาคือเป็นรายการแล้ว

๕.๕ ข้อเท็จจริงจากการลงพื้นที่

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินลงพื้นที่แสวงหาข้อเท็จจริงในพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ พบปัญหาและข้อเท็จจริง สรุปได้ดังนี้

จังหวัดเชียงราย ข้อเท็จจริงพบว่า จังหวัดเชียงรายมีประชาชนไม่มีไฟฟ้าใช้ จำนวน ๑๗๔ ครัวเรือน สำหรับในพื้นที่บ้านผาลั้ง หมู่ที่ ๔ และบ้านกกน้อย หมู่ที่ ๕ ตำบลห้วยชมภู อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ในพื้นที่ดังกล่าวกระทรวงมหาดไทยประกาศ เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้เป็นหมู่บ้านอาสาพัฒนาตนเอง เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ผู้ใหญ่บ้านทั้งสองแห่งเคยยื่นร้องเรียนต่อการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดเชียงราย ขอให้ดำเนินการขยายเขตในชุมชนดังกล่าว เพื่อดำเนินการตามคำร้องเรียนการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจึงขออนุมัติโครงการขยายเขตและได้รับอนุมัติงบประมาณ ๑๓,๓๔๙,๗๙๙.๙๙ บาท แต่ไม่สามารถดำเนินโครงการได้เนื่องจากที่ตั้งของหมู่บ้านบางส่วนอยู่ในพื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ ชั้นที่ ๒ และชั้นที่ ๓ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้จัดทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment Report) หรือ EIA เพื่อเป็นข้อมูลเสนอต่อการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาอำเภอแม่ลาว ใช้ประกอบการพิจารณาดำเนินโครงการขยายเขตเรียบร้อยแล้ว จังหวัดเชียงรายได้ดำเนินการประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง โดยที่ประชุมมีความเห็นร่วมกันกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา ๒ แนวทาง คือ แนวทางที่ ๑ ให้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๓๖ ที่อนุมัติผ่อนผันให้ส่วนราชการที่ดำเนินโครงการพระราชดำริและโครงการเพื่อความมั่นคงและให้ประชาชนเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ซึ่งได้รับอนุญาตแล้วได้เท่าที่จำเป็นพลางก่อน แนวทางที่ ๒ ดำเนินการตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่กำหนดไว้ว่า “เพื่อประโยชน์ในการควบคุม ดูแลรักษา หรือบำรุงป่าสงวนแห่งชาติ อธิบดีมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้” เมื่อพิจารณาที่ตั้งของหมู่บ้านพบว่าพื้นที่ดังกล่าวมักเกิดไฟป่าและหมอกควันหนาแน่นเป็นประจำ จึงมีความเหมาะสมในการจัดตั้งหน่วยป้องกันไฟป่าขึ้นในพื้นที่ ซึ่งหากดำเนินการตามแนวทางนี้อธิบดีกรมป่าไม้เป็นผู้พิจารณา

จังหวัดนครพนม ข้อเท็จจริงพบว่า ประชาชนไม่มีไฟฟ้าใช้จำนวน ๘๘๙ ครัวเรือน แบ่งเป็นครัวเรือนที่อาศัยในพื้นที่ปกติ จำนวน ๘๘๑ ครัวเรือน ครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่หน่วยงานของรัฐ จำนวน ๘ ครัวเรือน ในพื้นที่ตำบลนามะเขือ มีประชาชนไม่มีไฟฟ้าใช้ในครัวเรือน จำนวน ๔๖ ครัวเรือน ผู้แทนชุมชนเคยร้องขอความช่วยเหลือไปยังหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องแล้ว ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการสำรวจจำนวนครัวเรือนเพื่อใช้เป็นข้อมูลเสนอโครงการขยายเขต แต่พบว่าจำนวนครัวเรือนไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้ (หลักเกณฑ์ จำนวน ๗๕,๐๐๐ บาท/ครัวเรือน) อย่างไรก็ตาม การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะพิจารณาดำเนินโครงการขยายเขตไฟฟ้าในพื้นที่ทำกินทางการเกษตรเพื่อแก้ไขปัญหาในอีกแนวทางหนึ่ง ที่ประชุมจึงมีมติให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสำรวจข้อมูลจำนวนครัวเรือนใหม่เพื่อให้ตรงกับ

/ข้อเท็จจริง...

ข้อเท็จจริงโดยให้ประสานข้อมูลกับหน่วยงานของรัฐในระดับอำเภอ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน พร้อมกับแบ่งกลุ่มครัวเรือนออกเป็นกลุ่มที่ไม่เข้าหลักเกณฑ์และกลุ่มที่เข้าหลักเกณฑ์ สำหรับในจังหวัดนครพนมไม่พบปัญหาประชาชนค้างชำระค่าไฟฟ้าแต่พบปัญหาที่มีประชาชนบางส่วนลักลอบใช้กระแสไฟฟ้าโดยเฉพาะในพื้นที่ซึ่งไฟฟ้ายังเข้าไม่ถึง ผู้แทนการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคขอความร่วมมือจากผู้นำชุมชน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้แทนประชาชนที่เข้าร่วมประชุมช่วยสอดส่องดูแลเพื่อช่วยป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดดังกล่าว และเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชนในการชำระค่าไฟฟ้า การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคพัฒนาช่องทางให้บริการรับชำระค่าไฟฟ้าให้เป็นทางเลือก เช่น การชำระผ่านโทรศัพท์มือถือ การชำระผ่านร้านสะดวกซื้อ การชำระผ่านธนาคารพาณิชย์ เช่น ธนาคารออมสิน ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และห้างสรรพสินค้า เช่น ห้างบิ๊กซี ห้างโลตัส และการชำระผ่าน ระบบ PEA Smart Plus เป็นต้น

จังหวัดมุกดาหาร ข้อเท็จจริงพบว่า มีประชาชนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ในครัวเรือน จำนวน ๓๒๙ ครัวเรือน และมีครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ปกติ จำนวน ๙๒ ครัวเรือน เฉพาะในพื้นที่อำเภอดงหลวง มีประชาชนไม่มีไฟฟ้าใช้จำนวน ๓๐ ครัวเรือน ซึ่งปัญหาที่พบในพื้นที่อำเภอดงหลวง ส่วนใหญ่เกิดจากประชาชนมีบ้านเรือนตั้งอยู่ในที่ดินของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) การดำเนินการต้องได้รับความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจาก ส.ป.ก. ผู้แทนประชาชนที่เข้าร่วมประชุมแจ้งว่าขั้นตอนการพิจารณาของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคและ ส.ป.ก. มีความล่าช้า จากการสำรวจข้อมูลพบว่า จังหวัดมุกดาหาร มีประชาชนไม่มีไฟฟ้าใช้ จำนวน ๓๒๙ ครัวเรือน ในพื้นที่อำเภอเมืองมุกดาหาร จำนวน ๘๖ ครัวเรือน อำเภอคอนสาร จำนวน ๔ ครัวเรือน อำเภอห้วยใหญ่ จำนวน ๙ ครัวเรือน อำเภอนิคมน้ำสวาย จำนวน ๑ ครัวเรือน อำเภอคำชะอี จำนวน ๖๖ ครัวเรือน อำเภอดงหลวง จำนวน ๙๒ ครัวเรือน และอำเภอหนองสูง จำนวน ๗๑ ครัวเรือน และเพื่อขอให้แก้ไขปัญหาดังกล่าว ที่ประชุมมีมติร่วมกันให้จังหวัดมุกดาหารสำรวจครัวเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้พร้อมปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อเสนอต่อผู้ตรวจการแผ่นดินต่อไป

จังหวัดกระบี่ ข้อเท็จจริงพบว่า มีประชาชนไม่มีไฟฟ้าใช้ จำนวน ๗๗๘ ครัวเรือน และในพื้นที่บ้านแผ่นดินเสมอ หมู่ที่ ๒ ตำบลคลองท่อมเหนือ อำเภอคลองท่อม มีประชาชนจำนวน ๑๐๐ ครัวเรือน มีประชากรประมาณ ๓๕๐ คน หมู่บ้านดังกล่าวเป็นที่ตั้งของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านแผ่นดินเสมอ โรงเรียนดังกล่าวกระทรวงพลังงานสนับสนุนเครื่องกำเนิดไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนของครูและนักเรียน จำนวน ๑ เครื่อง ซึ่งหมู่บ้านดังกล่าวตั้งอยู่ในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขาพระบางคราม ขึ้นอยู่กับสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕ ซึ่งการดำเนินการโครงการขยายเขตต้องดำเนินการตามขั้นตอนที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชกำหนด ทั้งนี้ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเคยทำการสำรวจข้อมูลจำนวนประชาชนและพร้อมกับตั้งงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการขยายเขตครัวเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าแล้วแต่ยังไม่สามารถดำเนินการได้และองค์การบริหารส่วนตำบลคลองท่อมเหนือมีหนังสือขออนุญาตเข้าทำประโยชน์

/ต่อหน้าหน้า...

ต่อหัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขาประ-บางคราม เพื่อดำเนินการขยายเขตอีกทางหนึ่งแต่ยังไม่ผ่านการพิจารณาจากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (จังหวัดกระบี่เสนอปัญหาต่อคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ - ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ อีกทางหนึ่ง) รองผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่ ประธานในที่ประชุมมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องสำรวจข้อมูลจำนวนครัวเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ เพื่อเป็นข้อมูลให้กับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ดำเนินโครงการขยายเขตแล้ว ประกอบกับองค์การบริหารส่วนตำบลคลองท่อมเหนือสามารถสนับสนุนงบประมาณให้กับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค แต่อย่างไรก็ตาม เนื่องจากหน้าที่การจัดทำบริการสาธารณะดังกล่าว มิได้เป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยตรงหากให้การสนับสนุนงบประมาณแก่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จัดทำบริการสาธารณะดังกล่าวอาจไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ส่วนใน บ้านเกาะปอ หมู่ที่ ๔ ตำบลเกาะลันตาใหญ่ อำเภอเกาะลันตาใหญ่ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้มีแผนงานโครงการ ขยายเขตระบบจำหน่ายไฟฟ้าอยู่ระหว่างการศึกษาคความเหมาะสมของโครงการ เบื้องต้นการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ได้สนับสนุนเครื่องกำเนิดไฟฟ้า จำนวน ๒ เครื่อง ขนาด ๖๐ กิโลวัตต์ และขนาด ๑๒๐ กิโลวัตต์ เพื่อสำรองใช้ ไฟฟ้าบนเกาะให้กับประชาชนในพื้นที่แล้ว ส่วนบ้านเกาะอั้ง หมู่ที่ ๔ ตำบลเกาะศรีบอยา อำเภอเหนือคลอง ในหมู่บ้านนี้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค มีโครงการขยายเขตไฟฟ้าบ้านเกาะอั้ง ติดตั้งโรงจักรขนาด ๒๓๐ กิโลวัตต์ จำนวน ๒ เครื่อง เพื่อจ่ายกระแสไฟฟ้าให้กับราษฎรบนเกาะแล้ว และมีหนังสือหารือไปยังอธิบดีกรมป่าไม้ เพื่อขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเพื่อการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคขยายเขตได้ ขณะนี้ อยู่ระหว่างรอกการอนุญาตก่อสร้างโรงจักรไฟฟ้าจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ส่วนในพื้นที่ บ้านอ่าวลำแพน หมู่ที่ ๘ ตำบลหน้าเขา อำเภอเขาพนมซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองพระยา สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ทำการสำรวจเพื่อดำเนินโครงการขยายเขตด้วยแล้ว แต่ยังไม่ได้รับอนุญาตจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จังหวัดตรัง ข้อเท็จจริงพบว่า มีประชาชนไม่มีไฟฟ้าใช้ประมาณ ๔๒๖ ครัวเรือน ปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากงบประมาณไม่เพียงพอและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีข้อจำกัดในการสนับสนุน งบประมาณเนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวประชาชนมีรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนต่ำทำให้จัดเก็บภาษีได้ไม่มาก และ ประชาชนที่เข้าร่วมประชุมได้แจ้งข้อมูลเพิ่มเติมว่า ประชาชนกลุ่มผู้มีรายได้น้อยเข้าถึงสิทธิตามนโยบายการให้ ใช้ไฟฟ้าฟรี ๕๐ หน่วย ได้ยาก เนื่องจากรัฐกำหนดเงื่อนไขเข้มงวด เช่น ต้องใช้ไฟฟ้าไม่เกิน ๕๐ หน่วย ติดต่อกันไม่น้อยกว่า ๓ เดือน ซึ่งหากประชาชนผู้มีรายได้น้อยเข้าถึงสิทธิง่ายขึ้นหรือหากรัฐเพิ่มให้สิทธิใช้ไฟฟ้า ฟรี ๕๐ หน่วย จะสามารถช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐานของประชาชนกลุ่มนี้ให้สูงขึ้นได้ เพื่อแก้ไข ปัญหาดังกล่าวที่ประชุมมีมติร่วมกันให้จังหวัดตรังร่วมกับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสำรวจจำนวนประชาชนที่ ไม่มีไฟฟ้าใช้พร้อมปัญหาและอุปสรรคเสนอต่อผู้ตรวจการแผ่นดินต่อไป

๕.๖ ข้อมูลทางวิชาการ

๕.๖.๑ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ประชุมร่วมกับกรรมการกำกับกิจการพลังงาน และผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ณ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เพื่อหารือถึงปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาค่าไฟฟ้าแพง ที่ประชุมให้ความเห็นสรุปความได้ว่า ในการดำเนินนโยบายให้สิทธิใช้ไฟฟ้าฟรี ๕๐ หน่วย เป็นมาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อเป็นการยกระดับมาตรฐานคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐานของประชาชนให้สูงขึ้น มาตรการดังกล่าวเริ่มครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยกำหนดให้สิทธิใช้ไฟฟ้าฟรี ๘๐ หน่วย และต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ เพิ่มสิทธิใช้ไฟฟ้าฟรีเป็น ๙๐ หน่วย แต่เนื่องจากศาลปกครองกลางมีคำพิพากษามีให้รัฐผลักภาระการอุดหนุนงบประมาณสนับสนุนค่าไฟฟ้าฟรีไปให้กับภาคเอกชน ต่อมารัฐได้ปรับลดการให้สิทธิใช้ไฟฟ้าฟรีเหลือ ๕๐ หน่วย และหากปรับมาตรการให้สิทธิใช้ไฟฟ้าฟรีแก่ผู้มีรายได้น้อยเป็น ๖๐ หน่วย จะสามารถช่วยยกระดับมาตรฐานคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐานของประชาชนในกลุ่มนี้ได้มาก ส่วนกรณีปัญหางบประมาณของมาตรการดังกล่าวรั่วไหลไปยังผู้มีรายได้นอกกลางหรือผู้มีบ้านหลายหลัง วิธีคัดกรองครัวเรือนที่จะให้ได้รับสิทธิใช้ไฟฟ้าฟรีอาจยังไม่รัดกุมเพียงพอจึงทำให้เกิดช่องว่างดังกล่าวขึ้น สำหรับหลักเกณฑ์การกำหนดวงเงินลงทุนของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสำหรับวิเคราะห์ผลตอบแทนด้านเศรษฐศาสตร์ตลอดอายุการใช้งานระยะเวลา ๓๐ ปี ปัจจุบันกำหนดเพิ่มวงเงินการลงทุนเป็น ๗๕,๐๐๐ บาท ต่อครัวเรือน แต่บางชุมชนมีจำนวนครัวเรือนไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่กำหนด รัฐต้องจัดสรรงบประมาณจากหน่วยงานอื่น เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อมด้านงบประมาณหรือในชุมชนใดที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคไม่สามารถดำเนินโครงการขยายเขตได้ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต้องจัดหาพลังงานทางเลือกอื่นทดแทน เช่น Solar Home เพื่อให้ประชาชนได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานตามมาตรา ๕๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๕.๖.๒ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์จากสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ที่ทำการวิจัยโครงการประเมินนโยบายไฟฟ้าฟรีเพื่อผู้มีรายได้น้อย ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสรุปความได้ว่า การดำเนินนโยบายให้สิทธิใช้ไฟฟ้าฟรี ๕๐ หน่วย เป็นมาตรการที่รัฐต้องการกำหนดขึ้นเพื่อต้องการยกระดับมาตรฐานคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐานของประชาชนให้สูงขึ้น แต่มาตรการดังกล่าวยังมีปัญหาช่องว่างในการปฏิบัติ เช่น การระบุตัวตนครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยขาดความแม่นยำทำให้การใช้จ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์เท่าที่ควร ทำให้งบประมาณบางส่วนรั่วไหลไปยังผู้มีรายได้นอกกลางและผู้มีบ้านหลายหลัง ซึ่งเมื่อใช้ไฟฟ้าตามเงื่อนไขที่กำหนดในนโยบายจะเป็นผู้ได้รับสิทธินี้ด้วย จึงเสนอแนะให้กระทรวงการคลังพัฒนาระบบการระบุตัวตนครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยให้เกิดความแม่นยำและเที่ยงตรงมากขึ้น

/โดยผ่าน...

โดยผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐจะสามารถทำให้การใช้จ่ายงบประมาณของรัฐตรงกลุ่มเป้าหมายและหากเพิ่มสิทธิใช้ไฟฟ้าฟรีเป็น ๖๐ หน่วย ช่วยยกระดับมาตรฐานคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐานของประชาชนได้สูงขึ้นมา สำหรับประชาชนซึ่งเป็นกลุ่มเปราะบางและไม่สามารถจ่ายค่าธรรมเนียมสำหรับการบริการไฟฟ้าจากรัฐได้ รัฐมีความจำเป็นต้องกำหนดมาตรการให้ความช่วยเหลือเฉพาะชั้น

๕.๖.๓ คณะกรรมาธิการพลังงาน วุฒิสภา ศึกษาเรื่อง “แนวทางการแก้ไขปัญหาไฟฟ้า ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน” เพื่อเป็นข้อมูลในการติดตามและเสนอแนะการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน และเพื่อใช้เป็นต้นแบบสำหรับการแก้ไขปัญหาประชาชนไม่มีไฟฟ้าใช้ในครัวเรือนในพื้นที่จังหวัดอื่น ๆ โดยในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนพบว่า มีประชาชนไม่มีไฟฟ้าใช้ในครัวเรือน จำนวน ๑๑๖ หมู่บ้าน แบ่งเป็นกลุ่ม ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มที่ ๑ หมู่บ้านที่ไม่มีไฟฟ้าใช้แต่อยู่ในแผนงานขยายเขตระบบไฟฟ้าของหมู่บ้านความมั่นคงพื้นที่ชายแดน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ กลุ่มนี้ในจังหวัดแม่ฮ่องสอนมี ๒๙ หมู่บ้าน ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบงบประมาณเป็นเงิน ๓๓๗ ล้านบาท เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๑ คาดว่าจะดำเนินการขยายเขตไฟฟ้าในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๖ ในกลุ่มนี้ไม่จำเป็นต้องมีข้อพิจารณาในการขยายเขต แต่หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจะต้องติดตามเร่งรัดให้การดำเนินการเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ กลุ่มที่ ๒ หมู่บ้านที่ไม่มีไฟฟ้าใช้และตั้งอยู่ในพื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ จำนวน ๔๔ หมู่บ้าน การเข้าไปดำเนินการจ่ายกระแสไฟฟ้าให้กับหมู่บ้าน ในกลุ่มนี้โดยวิธีการปักเสาพาดสาย หรือด้วยวิธีอื่นใด อาจกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ได้ ดังนั้น ในพื้นที่นี้ จึงควรกำหนดเป็นเขตที่ต้องสงวนและอนุรักษ์ไว้อย่างจริงจังและไม่ควรส่งเสริมให้มีการตั้งชุมชนหรือหมู่บ้าน ส่วนชุมชนหรือหมู่บ้านใดที่อยู่มาก่อน ประชาชนในชุมชนควรต้องย้ายออกจากพื้นที่ดังกล่าวเพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องขยายเขตการให้บริการไฟฟ้าได้ แต่หากประชาชนไม่ประสงค์จะย้ายครัวเรือนออกจากพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจะต้องจัดหาแสงสว่างประเภทอื่นแทน เนื่องจากเป็นปัจจัยขั้นพื้นฐานที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้ และกลุ่มที่ ๓ หมู่บ้านที่ไม่มีไฟฟ้าใช้และมีที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ ๒ ชั้นที่ ๓ ชั้นที่ ๔ และชั้นที่ ๕ จำนวน ๔๓ หมู่บ้าน กลุ่มนี้สามารถใช้พื้นที่ประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ได้ แต่ต้องมีการวางแผนใช้ที่ดินตามมาตรการการอนุรักษ์ดินและน้ำ การแก้ไขปัญหาของประชาชนกลุ่มนี้เห็นว่าหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องควรกำหนดมาตรการให้ความช่วยเหลือให้เกิดความเหมาะสมตามแต่ละพื้นที่ โดยการพิจารณา ดำเนินการให้กับหมู่บ้านที่ตั้งขึ้นก่อน พ.ศ. ๒๕๔๑ จำนวน ๒๒ หมู่บ้าน เป็นอันดับแรกก่อน และหมู่บ้านที่ตั้งขึ้นระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๔๑ - ๒๕๕๗ จำนวน ๒๑ หมู่บ้าน เป็นลำดับถัดไป สำหรับหมู่บ้านที่มีพื้นที่ห่างไกล และการคมนาคมไม่สะดวก เสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาโดยการก่อสร้างโรงไฟฟ้าสถานีพลังงานชุมชน การสร้างระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ และดำเนินการผลิตไฟฟ้าในพื้นที่ไฟฟ้ายังเข้าไม่ถึงหรือพื้นที่ไม่มีไฟฟ้าใช้

โดยในการ...

โดยในการดำเนินโครงการดังกล่าวการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสามารถขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากแหล่งเงินทุนจากกองทุนพัฒนาไฟฟ้าเพื่อการส่งเสริมการใช้พลังงานหมุนเวียน และจากกองทุนเพื่อการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน เป็นต้น โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ เช่น การจ้างแรงงานในการก่อสร้าง การให้สิทธิในการเป็นเจ้าของโรงไฟฟ้าชุมชนให้กับชุมชน พร้อมกับอบรมให้ความรู้ในการใช้งานและการดูแลรักษา เป็นต้น

๕.๗ ข้อเท็จจริงอื่น

๕.๗.๑ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ประชุมเพื่อติดตามความคืบหน้าการดำเนินการแก้ไขปัญหาของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พร้อมกับรับฟังปัญหาและข้อเสนอแนะกรณีดังกล่าว สรุปความได้ว่า การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้ดำเนินโครงการขยายเขตให้บริการไฟฟ้าในครัวเรือน ตามแผนงานและงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร จำนวน ๒๑,๒๐๖,๙๑๖ ครัวเรือน โดยดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน ๒๑,๑๔๗,๔๓๘ ครัวเรือน และอยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๑๙,๔๙๖ ครัวเรือน โดยในจำนวนที่เหลือดังกล่าวการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้จัดทำโครงการขยายเขตระบบไฟฟ้าให้ครัวเรือนรายใหม่ ระยะที่ ๒ ครอบคลุมงบประมาณ ๖,๕๖๖ ล้านบาท ระยะเวลาดำเนินการระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ กำหนดเป้าหมาย จำนวน ๑๔๑,๙๖๐ ครัวเรือน ซึ่งดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน ๑๐๓,๕๙๔ ครัวเรือน เบิกจ่ายงบประมาณดำเนินโครงการแล้ว ๔,๒๔๖.๗๔๘ ล้านบาท ส่วนครัวเรือนที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้และอยู่ในพื้นที่หวงห้ามและมีความจำเป็นต้องดำเนินการตามขั้นตอนโดยการให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องพิจารณาเพื่อผ่อนปรนการใช้พื้นที่และดำเนินโครงการขยายเขต หรือดำเนินการติดตั้งพลังงานทางเลือก เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ โรงไฟฟ้าพลังงานน้ำชุมชน เป็นต้น ส่วนการดำเนินโครงการขยายเขตไฟฟ้าที่ทำกินทางการเกษตรนั้น ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวน ๑,๐๐๐ ล้านบาท กำหนดเป้าหมาย จำนวน ๑๖,๕๐๐ ราย ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน ๕,๘๓๘ ราย ดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณไปแล้ว จำนวน ๑๓๖.๙๙๑ ล้านบาท และได้ดำเนินการโครงการเพิ่มเติม ๒ โครงการ คือ โครงการขยายเขตไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตร ระยะที่ ๓ (คชก.๓) และโครงการขยายเขตไฟฟ้าให้บ้านเรือนราษฎรรายใหม่ ระยะที่ ๓ (คฟม.๓) โดยกำหนดระยะเวลาในการดำเนินโครงการระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ปัจจุบันอยู่ระหว่างจัดทำรายงานการศึกษาความเหมาะสม ทั้งนี้ การดำเนินการพบปัญหาจากการทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment Report : EIA) ใช้ระยะเวลาดำเนินการนาน และการดำเนินการขยายเขตให้ครัวเรือนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ของหน่วยงานของรัฐใช้ระยะเวลาพิจารณานาน และบางพื้นที่มีข้อจำกัดในทางกฎหมายโดยเฉพาะในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยการแต่งตั้งคณะกรรมการระหว่างกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ

/และสิ่งแวดล้อม...

และสิ่งแวดล้อม และอาจมีความจำเป็นต้องเพิ่มหน่วยงานของรัฐอื่นเพื่อให้สอดคล้องของปัญหาในแต่ละพื้นที่ และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมีข้อเสนอแนะหากกรณีมีความจำเป็นต้องขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานของรัฐอื่น เพื่อสนับสนุนการติดตั้งพลังงานทดแทนในชุมชนที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคไม่สามารถขยายเขตได้ เช่น กรณีจำนวนครัวเรือนไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และการดำเนินการติดตั้งพลังงานทางเลือกให้กับชุมชนที่ไม่สามารถขยายเขตได้ โดยการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานหรือจากกองทุนพัฒนาไฟฟ้า โดยให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดูแลรักษาให้กับประชาชนในชุมชน โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อมการสนับสนุนด้านต่าง ๆ และพื้นที่หน่วยงานของรัฐหน่วยงานใดที่ประชาชนอาศัยอยู่หากสามารถผ่อนปรนให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสามารถดำเนินโครงการขยายเขตได้จะช่วยแก้ไขปัญหานี้ได้มาก

๕.๗.๒ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องระดับนโยบาย เพื่อรับฟังปัญหาและร่วมพิจารณากรอบข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน ณ ห้องประชุม ๙๐๑ ประกอบด้วย ผู้แทนจากคณะกรรมการพลังงาน วุฒิสภา กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงการคลัง กระทรวงกลาโหม กระทรวงพลังงาน กระทรวงมหาดไทย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กองทัพบก กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมป่าไม้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมธุรกิจพลังงาน คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน กรมธนารักษ์ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ สำนักงานประมาณ กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และสำนักงานบริหารกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน สรุปผลได้ดังนี้

ผู้แทนการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ชี้แจงข้อเท็จจริงสรุปความได้ว่า การไฟฟ้าส่วนภูมิภาครวบรวมข้อมูลเมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๖๕ พบว่า ประชาชนมีไฟฟ้าใช้ในครัวเรือนทั้งหมด ๒๑,๓๓๑,๖๐๖ ครัวเรือน (คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๗๕) และมีครัวเรือนที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้ จำนวน ๕๓,๔๕๒ ครัวเรือน ในจำนวนครัวเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ดังกล่าวเป็นครัวเรือนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่หน่วยงานของรัฐ จำนวน ๓๖,๓๑๓ ครัวเรือน และครัวเรือนซึ่งอยู่ในพื้นที่ปกติ จำนวน ๑๗,๑๓๙ ครัวเรือน โดยแนวทางการแก้ไขปัญหาของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคกำหนดแผนงานและแนวทางไว้ คือ ในพื้นที่หน่วยงานของรัฐที่ไม่สามารถดำเนินโครงการขยายเขตได้กำหนดแนวทางแก้ไขปัญหามาโดยการจัดหาพลังงานทดแทนให้กับประชาชนในชุมชนต่าง ๆ โดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะให้การสนับสนุนองค์ความรู้ต่าง ๆ ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงพลังงานสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน และกองทุนพัฒนาไฟฟ้า พร้อมกับให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้การสนับสนุนด้านงบประมาณและด้านอื่น ๆ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

/ดำเนิน...

ดำเนินโครงการและแผนงานต่าง ๆ ที่ประชาชนยังไม่มีไฟฟ้าใช้ ดังนี้ (๑) โครงการขยายระบบไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตร ระยะที่ ๒ (คชก.๒) ซึ่งคณะรัฐมนตรีเห็นชอบเมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ดำเนินการระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔ กำหนดค่าใช้จ่ายในการขยายเขตไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท ต่อราย งบประมาณ ๒,๐๓๐ ล้านบาท ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน ๕๕,๘๗๖ ราย (ร้อยละ ๑๓๗.๖๒) ดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณ ๑,๙๕๑.๖๑ ล้านบาท (ร้อยละ ๙๖.๑๔) และจะปิดโครงการในเดือนกันยายน ๒๕๖๕ และ (๒) โครงการขยายเขตระบบไฟฟ้าให้บ้านเรือนราษฎรรายใหม่ ระยะที่ ๒ (คพม.๒) ซึ่งคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๑ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ กำหนดค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการขยายเขตไม่เกิน ๗๕,๐๐๐ บาท ต่อครัวเรือน งบประมาณ ๖,๕๖๕ ล้านบาท ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน ๑๒๓,๖๕๐ ครัวเรือน (ร้อยละ ๘๗.๑๐) เบิกจ่ายงบประมาณ ๔,๗๐๗.๒๑๐ ล้านบาท และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคกำหนดแผนงานเร่งรัดขยายเขตไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตร ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ เพื่อให้ความช่วยเหลือค่าใช้จ่ายก่อสร้างระบบไฟฟ้าสำหรับผู้ไร้ไฟฟ้าภาคเกษตร งบประมาณ ๑,๐๐๐ ล้านบาท ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการขยายเขต ไม่เกิน ๘๐,๐๐๐ บาท ดำเนินการแล้วเสร็จจำนวน ๗,๑๗๙ ราย (ร้อยละ ๔๓.๕๑) เบิกจ่ายงบประมาณ ๔๑๒.๖๘๙ ล้านบาท (ร้อยละ ๔๑.๒๓) และปัจจุบันการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอยู่ระหว่างจัดทำรายงานศึกษาความเหมาะสม โครงการขยายเขตไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตร ระยะที่ ๓ (คชก.๓) ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ คาดว่าจะได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีในช่วงไตรมาสที่ ๔ ของปี พ.ศ. ๒๕๖๖ นอกจากนี้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคร่วมกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจัดทำโครงการนำร่องกรณีจังหวัดแม่ฮ่องสอน ในการขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่อนุรักษ์เพื่อขยายเขตไฟฟ้าในพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติ เขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ในการดำเนินโครงการต้องเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดและหากอยู่ในพื้นที่คุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ จะต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment Report) หรือ EIA ประกอบการพิจารณาดำเนินโครงการ สำหรับประชาชนที่มีครัวเรือนตั้งอยู่บนภูเขา การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคกำหนดแผนงานการขยายเขตระบบไฟฟ้าให้ครอบคลุมทั่วถึงพื้นที่ห่างไกล โดยกำหนดแผนงานนำร่องขยายเขตไฟฟ้าให้บ้านเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้โดยใช้พลังงานทดแทนในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยดำเนินการระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๖ (ดำเนินการใน ๕ หมู่บ้าน) เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการไปยังจังหวัดต่าง ๆ ที่เป็นพื้นที่ลักษณะเดียวกัน โครงการขยายเขตไฟฟ้าในบ้านเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้โดยใช้พลังงานทดแทนจากระบบ Solar Home System เป็นต้น และมีแผนงานขยายเขตไฟฟ้าให้บ้านเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ครบทุกหลังคาเรือนโดยใช้พลังงานทดแทนตามนโยบายของรัฐบาล โดยกำหนดพื้นที่

ดำเนินการ ๗๔ จังหวัดทั่วประเทศ ซึ่งหมู่บ้านที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะดำเนินการได้ต้องเป็นหมู่บ้านที่ไม่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ ปัญหาในการดำเนินการของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เช่น การขออนุญาตเข้าใช้พื้นที่ในการขยายเขตในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตอุทยานแห่งชาติ ใช้เวลาพิจารณานาน โดยเฉพาะในพื้นที่คุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ ขั้นตอนการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental impact assessment) หรือ EIA ที่ใช้เวลานาน และหากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องออกกฎหมายลำดับรองให้ครบถ้วน จะช่วยให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสามารถดำเนินการตามแผนงานโครงการตามที่กำหนดไว้ได้ และเพื่อลดปัญหาการขยายเขตให้บริการไฟฟ้าในครัวเรือนในพื้นที่ของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจึงได้มีบันทึกความร่วมมือของทั้งสองหน่วยงานแล้ว

ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ชี้แจงข้อเท็จจริงสรุปความได้ว่า การดำเนินโครงการของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคที่ต้องเข้าไปพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ ต้องดำเนินการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental impact assessment) หรือ EIA ตามมาตรา ๔๔ ของพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวต้องเป็นไปด้วยความรอบคอบและมีประสิทธิภาพและต้องผ่านความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต้องเป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด แต่อย่างไรก็ตาม สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีภาระงานจำนวนมาก เนื่องจากในแต่ละปีจะมีหน่วยงานของรัฐและเอกชนเสนอโครงการต่าง ๆ ที่ต้องผ่านกระบวนการจัดทำโครงการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมประมาณ ๑,๐๐๐ โครงการ จำนวนเจ้าหน้าที่มีไม่สอดคล้องกับภาระงาน สำหรับโครงการของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคที่จะต้องดำเนินการจัดทำประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่อยู่ในขั้นตอนการพิจารณา จำนวน ๓ โครงการ คือ โครงการก่อสร้างสายส่งระบบ ๑๑๕ เควี ช่วงสถานีไฟฟ้าแรงสูงวชิราลงกรณ์-สถานีไฟฟ้าส่งชละบุรี อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี โครงการแผนงานขยายเขตไฟฟ้าให้หมู่บ้านในโครงการหมู่บ้านพัฒนาเพื่อความมั่นคงพื้นที่ชายแดนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในพื้นที่อำเภอปาย และอำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน และโครงการแผนงานขยายเขตไฟฟ้าให้หมู่บ้านในโครงการหมู่บ้านพัฒนาเพื่อความมั่นคงพื้นที่ชายแดนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในพื้นที่อำเภอปางมะผ้า และอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน (กลุ่มที่ ๒) ทั้งสามโครงการอยู่ในขั้นตอนของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคที่ต้องแก้ไขเพิ่มเติมข้อมูลตามที่คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิกำหนด และหากมีการแก้ไขให้เป็นไปตามมาตรฐานแล้ว สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะเร่งพิจารณาเป็นกรณีโครงการเร่งด่วนของรัฐต่อไป

ปลัดกระทรวงพลังงาน เสนอความเห็นสรุปความได้ว่า การจัดทำนโยบายสาธารณะในการจัดหาไฟฟ้าในครัวเรือนเป็นหน้าที่หลักของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค กระทรวงมหาดไทย แต่ในพื้นที่ใดมีข้อจำกัดในการขยายเขตของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเข้าไปในครัวเรือนที่อยู่ในพื้นที่ภูเขาหรือมีข้อจำกัดด้านอื่น

/กระทรวง...

กระทรวงพลังงานมีกองทุนพัฒนาไฟฟ้าและกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานที่จะเข้ามามีส่วนช่วยสนับสนุนได้ โดยจะให้เงินอุดหนุนจังหวัดละประมาณ ๒๕ ล้านบาท เพื่อให้ประชาชนที่ต้องการไฟฟ้าเสนอโครงการต่อคณะกรรมการจังหวัดเพื่ออนุมัติเงินงบประมาณในการติดตั้งพลังงานทดแทน แต่ในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ จะลดงบประมาณเหลือจังหวัดละ ประมาณ ๑๐ ล้านบาท จึงต้องพิจารณาโครงการใหม่ที่ไม่ซ้ำซ้อนกับปีก่อนเพื่ออนุมัติเงินงบประมาณให้ดำเนินการแก่พื้นที่ขาดแคลนไฟฟ้าอย่างแท้จริง โดยมีคณะกรรมการประเมินผลที่กำกับดูแลการใช้เงินงบประมาณดังกล่าว เพื่อให้การดำเนินการมีประสิทธิภาพ ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการบูรณาการความร่วมมือซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้านครหลวง และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สำหรับมาตรการให้สิทธิใช้ไฟฟ้าฟรี ๕๐ หน่วย หน่วยงานที่ดำเนินการและกำหนดหลักเกณฑ์ของมาตรการดังกล่าวเป็นกระทรวงการคลัง ส่วนกระทรวงพลังงานเป็นหน่วยงานพิจารณาการขึ้นค่าไฟฟ้าซึ่งได้อุดหนุนเงินค่าไฟฟ้าให้แก่ครัวเรือนที่ใช้ไฟฟ้าไม่เกิน ๓๐๐ หน่วย ต่อเดือน ให้จ่ายค่าไฟฟ้าเพียง ๓.๗๕ บาท ต่อหน่วย จากจำนวนเต็ม ๔.๒๕ บาท ต่อหน่วย และพร้อมให้การสนับสนุนหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว

ผู้แทนสำนักงบประมาณ เสนอความเห็นกรณีหากปรับลดเงื่อนไขการใช้สิทธิใช้ไฟฟ้าฟรี ๕๐ หน่วย หรือปรับเพิ่มให้การช่วยเหลือประชาชนกลุ่มเปราะบางเพื่อให้สิทธิใช้ไฟฟ้าฟรีเป็น ๖๐ หน่วย อาจเป็นภาระทางงบประมาณหากปรับลดเงื่อนไขหรือหากขยายสิทธิให้สูงขึ้น

ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ชี้แจงข้อเท็จจริงสรุปความได้ว่า กรณีประชาชนตั้งครัวเรือนในพื้นที่ของกรมธนารักษ์ที่กระทรวงกลาโหมได้รับอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ หากขออนุญาตเข้าอยู่อาศัย โดยถูกต้องตามขั้นตอนและในพื้นที่นั้นมีได้เป็นพื้นที่ทางยุทธการหรือพื้นที่ซ้อมรบ กระทรวงกลาโหมพร้อมให้การสนับสนุนการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้กับประชาชนต่อไป

ผู้แทนกรมป่าไม้ ชี้แจงข้อเท็จจริงสรุปความได้ว่า พื้นที่ป่าที่กรมป่าไม้ดูแลอยู่มี ๒ ประเภท คือ ป่าสงวนแห่งชาติ อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งการติดตั้งไฟฟ้าอยู่ภายใต้ระเบียบคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้พื้นที่เป็นสถานที่ปฏิบัติงาน หรือเพื่อประโยชน์อย่างอื่นของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ และกฎกระทรวง การขออนุญาตและการอนุญาตทำประโยชน์ในเขตป่า พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยในการขออนุญาตในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ต้องยื่นคำขอที่สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดในท้องที่ กรณีเขตป่าต้องยื่นคำขอที่สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ในท้องที่ ซึ่งสาเหตุที่พิจารณาคำขออนุญาตล่าช้านั้น เนื่องจากหากเป็นพื้นที่คุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ ที่จะต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

/ซึ่งมี...

ประชาชนที่มีครัวเรือนตั้งอยู่ในพื้นที่หน่วยงานของรัฐหน่วยงานใด จะอนุญาตได้ต่อเมื่อได้รับความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจที่ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินที่บ้านในทะเบียนบ้านชั่วคราวนั้นตั้งอยู่ก่อน จากนั้นการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจึงจะสามารถดำเนินการขยายเขตให้บริการไฟฟ้าได้

๕.๗.๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ตอบกระทู้ถามในการประชุมสภาผู้แทนราษฎรสรุปความความได้ว่า การดำเนินการขยายเขตบริการไฟฟ้าให้กับประชาชนที่อยู่ในเขตความรับผิดชอบของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคและการไฟฟ้านครหลวง ถือเป็นหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๕๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ทั้งนี้ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๖๐ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้ดำเนินการขยายเขตให้บริการไฟฟ้าไปแล้ว จำนวน ๑๑๐,๐๐๐ ครัวเรือน และในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๘ ได้จัดทำโครงการขยายเขตให้บริการไฟฟ้าเพิ่มเติมอีก จำนวน ๑๔๐,๐๐๐ ครัวเรือน ซึ่งขณะนี้ได้ดำเนินการไปแล้วประมาณ ๓๐,๐๐๐ ครัวเรือน แต่ปัจจุบันมีครัวเรือนที่ต้องการให้รัฐดำเนินโครงการขยายเขตให้บริการไฟฟ้าอีกประมาณ ๔๗,๐๐๐ ครัวเรือน ซึ่งในจำนวนนี้อยู่ในขั้นตอนการดำเนินการและมีบางส่วนประชาชนตั้งบ้านเรือนในที่ดินของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งรัฐบาลได้มอบหมายให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการแก้ไขปัญหาเพื่อให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสามารถปกเสาดสายเข้าไปในพื้นที่หรือผ่านพื้นที่ของหน่วยงานของรัฐได้โดยไม่ให้กระทบกับปัญหาสิ่งแวดล้อมและปัญหาอื่น ๆ ส่วนกรณีปัญหาเกณฑ์การขยายเขตไฟฟ้า ซึ่งการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้กำหนดหลักเกณฑ์การสนับสนุนงบประมาณ ๗๕,๐๐๐ บาทต่อครัวเรือน และหากเกินกว่าหลักเกณฑ์ดังกล่าว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรต้องเป็นหน่วยงานที่สนับสนุนงบประมาณให้กับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคและอาจต้องมีการเสนอแนะแก้ไขมติคณะรัฐมนตรีเพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้

๕.๗.๕ กระทรวงมหาดไทย ได้ประกาศใช้ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยระเบียบ ข้อ ๓ (๓) กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนเงินอุดหนุนแก่รัฐวิสาหกิจ ได้แก่ การไฟฟ้า การประปา และองค์การบริหารน้ำเสียได้ ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือแจ้งเวียนแนวปฏิบัติตามระเบียบนี้ให้หน่วยในสังกัดถือปฏิบัติแล้ว

๕.๗.๖ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จัดเก็บข้อมูลกรณีประชาชนผู้ใช้ไฟฟ้ามีการลักลอบใช้กระแสไฟฟ้าระยะเวลา ๒ ปี พบว่าทำให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเสียหาย จำนวน ๒๗๓ ล้านบาท โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เสียหายจำนวน ๑๗๒.๔ ล้านบาท และมีการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด จำนวน ๓,๖๐๙ ราย และในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ (มกราคม - กันยายน ๒๕๖๔) เสียหาย จำนวน ๙๙.๖ ล้านบาท และมีการดำเนินคดี จำนวน ๒,๙๔๕ ราย การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคกำหนดแนวทางดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด คือ การดำเนินคดีแพ่งและคดีอาญาโดยคำนวณค่าไฟฟ้าย้อนหลังตามที่มีการใช้ไฟฟ้าจริงพร้อมกับค่าปรับตามอัตราที่กฎหมายกำหนด

/๖. ข้อกฎหมาย...

๖. ข้อกฎหมาย

๖.๑ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- ๖.๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐
- ๖.๑.๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐
- ๖.๑.๓ พระราชบัญญัติการไฟฟ้านครหลวง พ.ศ. ๒๕๐๑
- ๖.๑.๔ พระราชบัญญัติการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พ.ศ. ๒๕๐๕
- ๖.๑.๕ พระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐
- ๖.๑.๖ พระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๑
- ๖.๑.๗ พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗
- ๖.๑.๘ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๖.๒ มาตรการที่เกี่ยวข้อง

- ๖.๒.๑ ประกาศการไฟฟ้านครหลวง ที่ ๑๐/๒๕๕๙ เรื่อง มาตรฐานสัญญาให้บริการไฟฟ้าของการไฟฟ้านครหลวง ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๙
- ๖.๒.๒ ประกาศคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน เรื่อง มาตรฐานของสัญญาให้บริการไฟฟ้า พ.ศ. ๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘
- ๖.๒.๓ ข้อบังคับการใช้ไฟฟ้านครหลวง ว่าด้วยการใช้ไฟฟ้าและบริการ พ.ศ. ๒๕๓๕
- ๖.๒.๔ ระเบียบการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ว่าด้วยการใช้ไฟฟ้าและบริการ พ.ศ. ๒๕๖๒
- ๖.๒.๕ ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการกิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
- ๖.๒.๖ มาตรการกำหนดประเภทและโครงการของหน่วยงานของรัฐที่ต้องเสนอรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับป่าอนุรักษ์เพิ่มเติม (๑๓ กันยายน ๒๕๓๗) และกลไกการดำเนินงานด้านการวิเคราะห์ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมของโครงการต่าง ๆ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๔
- ๖.๒.๗ มาตรการให้สิทธิใช้ไฟฟ้าฟรีไม่เกิน ๕๐ หน่วย ต่อเดือนสำหรับผู้ใช้ไฟฟ้าบ้านอยู่อาศัย ตามมติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพข.) เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๘ เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ

ซึ่งมีขั้นตอนวิธีการ และงบประมาณ ยกเว้นพื้นที่ที่ได้ดำเนินการอยู่ก่อนแล้วเพียงจัดทำรายการตรวจสอบความครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ก็สามารถดำเนินการได้ ในกรณีพื้นที่ไม่เกิน ๒๐ ไร่ และไม่ใช่เขตพื้นที่คุณภาพลุ่มน้ำ กรมป่าไม้ก็จะมอบให้สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้เป็นผู้พิจารณาอนุญาตคำขอ ในกรณีอยู่ในเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรีจะต้องนำเสนอกรมป่าไม้เพื่อเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นผู้พิจารณาตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด

ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ชี้แจงข้อเท็จจริงสรุปความได้ว่า กรณีพื้นที่สำรวจการถือครองตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และมาตรา ๑๒๑ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ นั้น ปัจจุบันอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้องอยู่ระหว่างการดำเนินการจัดทำเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการกฤษฎีกาและคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป แต่อย่างไรก็ตามเนื่องจากต้องจัดทำแผนที่ประกอบแนบท้ายกฎหมายลำดับรองด้วย กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชได้ทำการสำรวจไปแล้วบางส่วนและจะเร่งดำเนินการในส่วนที่เหลืออยู่ให้แล้วเสร็จโดยเร็วต่อไป ทั้งนี้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชมีอำนาจในการอนุญาตให้บำรุงรักษาสาธารณูปโภคที่มีอยู่เดิมเท่านั้น ไม่อาจอนุญาตให้มีการสร้างขึ้นใหม่ได้ ซึ่งเป็นไปตามอำนาจที่กฎหมายกำหนดไว้

ทั้งนี้ หน่วยงานของรัฐที่เข้าร่วมประชุมมีความเห็นสนับสนุนให้มีการปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องครบถ้วนตามมาตรา ๕๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ในประเด็นปัญหาดังกล่าว

๕.๗.๓ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ได้หารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวปฏิบัติเพื่อทำการขยายเขตไฟฟ้าครัวเรือนให้กับประชาชนที่มีทะเบียนบ้านชั่วคราว (ที่ดิน ส.ป.ก.) เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีสำหรับเป็นแนวทางปฏิบัติให้กับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติ ซึ่งต่อมาคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๖ มีความเห็นว่า เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๔ ที่กำหนดให้ทุกบ้านมีเลขประจำบ้าน และในมาตรา ๓๖ ที่กำหนดให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นจัดทำทะเบียนบ้านไว้ทุกบ้าน ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว นายทะเบียนจึงมีหน้าที่ต้องออกทะเบียนบ้านให้แก่บ้านทุกบ้านที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัย ไม่ว่าเจ้าของบ้านจะมีสิทธิในที่ดินอันเป็นที่ตั้งของบ้านหรือไม่ แต่อย่างไรก็ตาม ในการออกทะเบียนบ้านชั่วคราวนั้นเป็นการออกให้เพื่อประโยชน์ในทางทะเบียนราษฎรเท่านั้น ไม่ก่อให้เกิดสิทธิใด ๆ ในทางกฎหมาย ดังนั้น คณะรัฐมนตรีจึงมีมติให้กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาคณะรัฐมนตรีประชาชนผู้ขอทะเบียนบ้านชั่วคราวแล้วมายื่นขออนุญาตใช้บริการต่าง ๆ จากหน่วยงานของรัฐ จึงกำหนดเงื่อนไขไว้ว่า การที่หน่วยงานของรัฐจะจัดให้บริการสาธารณะต่าง ๆ ให้กับ

/ประชาชน...

๗. คำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะ

ผู้ตรวจการแผ่นดินได้พิจารณาข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย การศึกษาวิจัย การประชุมและชี้แจง จากหน่วยงานของรัฐ การลงพื้นที่แสวงหาข้อเท็จจริงในพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ ความเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ และ มาตรการจากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นว่า การให้บริการไฟฟ้าในครัวเรือนมีความสำคัญต่อการ ยกระดับคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐานของประชาชนให้ดีขึ้นทุกด้านและรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๖ กำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐต้องจัดหรือดำเนินการให้มีสาธารณูปโภค ขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนอย่างทั่วถึงตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเพื่อให้ ประชาชนได้รับสิทธิตามบทบัญญัติที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ กระทรวงมหาดไทย โดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคและ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ดำเนินโครงการขยายเขตระบบไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตร ระยะที่ ๒ (คชก.๒) โครงการขยายเขตระบบไฟฟ้าให้ราษฎรรายใหม่ ระยะที่ ๒ กำหนดมาตรการแผนงานเร่งรัดขยายเขต ไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตร และดำเนินการศึกษาเพื่อกำหนดแผนงานในอนาคตเพื่อดำเนินโครงการ ขยายเขตไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตร ระยะที่ ๓ (คชก.๓) สำหรับชุมชนที่ตั้งครัวเรือนอยู่ในพื้นที่ ภูเขาสูงจะดำเนินการจัดหาพลังงานทดแทนให้กับประชาชนกลุ่มเป้าหมายดังกล่าว ซึ่งได้ทำการศึกษา จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นโครงการนำร่องเพื่อเป็นแนวทางในการขยายเขตไฟฟ้าไปยังจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ ซึ่งกระทรวงพลังงานได้ให้การสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน กองทุนพัฒนา ไฟฟ้าและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องให้กับชุมชนต่าง ๆ ในการดำเนินการขยายเขตของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พบปัญหา เช่น ในพื้นที่ของหน่วยงานของรัฐมีการกำหนดเงื่อนไขและขั้นตอนการปฏิบัติหลายขั้นตอน โดยเฉพาะการจัดทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment Report : EIA) และในการดำเนินโครงการจัดหาพลังงานทางเลือกยังไม่มีแนวทางการสนับสนุนด้าน งบประมาณและองค์ความรู้เกี่ยวกับการใช้งานและการบำรุงรักษาที่จะถ่ายทอดให้กับประชาชนในชุมชน ประกอบกับมีข้อมูลจากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องระบุว่าประชาชนไม่มีไฟฟ้าใช้ จำนวน ๔๘,๘๕๑ ครัวเรือน โดยเป็นครัวเรือนที่อยู่ในพื้นที่ปกติ ๒๔,๗๓๘ ครัวเรือน ครัวเรือนตั้งอยู่ในพื้นที่หน่วยงานของรัฐ เช่น พื้นที่เขต อุทยานแห่งชาติ หรือพื้นที่ของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) จำนวน ๒๓,๖๐๖ ครัวเรือน และมีครัวเรือนที่ไม่เข้าหลักเกณฑ์ที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคขยายเขตให้บริการไฟฟ้าได้ จำนวน ๕๐๗ ครัวเรือน และพื้นที่ซึ่งประชาชนไม่มีไฟฟ้าใช้มีการลักลอบใช้กระแสไฟฟ้าทั้งในพื้นที่ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคและ การไฟฟ้านครหลวงทำให้รัฐสูญเสียรายได้เป็นจำนวนมาก ในพื้นที่ของการไฟฟ้านครหลวง ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔ สูญเสียรายได้ จำนวน ๒๗๓ ล้านบาท และมีประชาชนค้างชำระค่าไฟฟ้าที่อยู่ในพื้นที่ ของการไฟฟ้านครหลวง เฉพาะในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๗๐๓,๖๕๓ ราย ในการแก้ไขปัญหาเพื่อให้

/ประชาชน...

ประชาชนได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานในการเข้าถึงบริการไฟฟ้าในครัวเรือน ตามมาตรา ๕๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มีหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องหลัก คือ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพลังงาน กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงการคลัง สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้านครหลวง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน และคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ และมีกฎหมายหลัก คือ พระราชบัญญัติการไฟฟ้านครหลวง พ.ศ. ๒๕๐๑ พระราชบัญญัติการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พ.ศ. ๒๕๐๕ พระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ และพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๑ และมาตรการต่าง ๆ ที่กำหนดจากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง จากการแสวงหาข้อเท็จจริงพบปัญหา ดังนี้

๑. ปัญหาประชาชนยังไม่มีไฟฟ้าใช้ในครัวเรือนในจังหวัดต่าง ๆ ซึ่งอยู่ในพื้นที่ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จำนวน ๔๘,๘๕๑ ครัวเรือน โดยแบ่งเป็นครัวเรือนที่อยู่ในพื้นที่ปกติและเป็นไปตามหลักเกณฑ์การขยายเขต จำนวน ๒๔,๗๓๘ ครัวเรือน และครัวเรือนที่อยู่ในพื้นที่หน่วยงานของรัฐต่าง ๆ เช่น พื้นที่เขตอุทยานแห่งชาติ พื้นที่ด้านความมั่นคงตามแนวชายแดน พื้นที่ของกรมชลประทาน พื้นที่ของกรมธนารักษ์ และพื้นที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จำนวน ๒๓,๖๐๖ ครัวเรือน และครัวเรือนที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน ๕๐๗ ครัวเรือน

๒. ปัญหาจำนวนครัวเรือนที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสำรวจและจัดเก็บไม่สอดคล้องกับจำนวนครัวเรือนที่แท้จริง เนื่องจากในแต่ละปีของแต่ละชุมชนจะมีการแจ้งย้ายเข้าหรือย้ายออกและขยายบ้านเรือนเป็นระยะ ประกอบกับข้อมูลที่มีการไฟฟ้าส่วนภูมิภาครวบรวมและจัดเก็บเพื่อดำเนินโครงการขยายเขตจะจัดเก็บจากประชาชนที่แจ้งความประสงค์กับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค แต่หากครัวเรือนใดมิได้มีการแจ้งความประสงค์ไว้ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะไม่มีข้อมูลจำนวนครัวเรือนของประชาชนในกลุ่มนี้ จึงทำให้เกิดมีจำนวนครัวเรือนตกค้างจากฐานข้อมูลของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคขึ้น

๓. ปัญหาประชาชนตั้งครัวเรือนในพื้นที่ของหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ เช่น พื้นที่เขตอุทยานแห่งชาติ พื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า พื้นที่ของกรมป่าไม้ พื้นที่ของกรมชลประทาน พื้นที่ของกรมธนารักษ์ พื้นที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และพื้นที่ความมั่นคงตามแนวชายแดน และในบางพื้นที่ยังไม่มีข้อยุติเรื่องแนวเขตที่ดินระหว่างหน่วยงานของรัฐกับประชาชน ประกอบกับในการดำเนินการขยายเขตต้องดำเนินการตามขั้นตอนผ่านหน่วยงานของรัฐที่เป็นเจ้าของพื้นที่พิจารณาอนุญาตตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งในบางพื้นที่ขั้นตอนมีความล่าช้าในการพิจารณา และยังไม่มีการจัดทำกฎหมายลำดับรองตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และมาตรา ๑๒๑ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงทำให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคไม่สามารถปักเสาพาดสายผ่านเข้าไปในพื้นที่ได้

๔. ปัญหาประชาชนขาดความเข้าใจการใช้งานและวิธีบำรุงรักษาพลังงานทดแทนที่หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการติดตั้งให้ตามชุมชนต่าง ๆ ทำให้มีการบำรุงรักษาและใช้งานโดยไม่ถูกวิธีส่งผลให้มีอายุการใช้งานสั้นและไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน ประกอบกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อม ยังไม่มีแนวทางในการสนับสนุนด้านงบประมาณและการสนับสนุนด้านอื่น ๆ ที่ชัดเจน

๕. ปัญหาประชาชนค้างชำระค่าไฟฟ้าและบางครัวเรือนถูกตัดกระแสไฟฟ้าโดยไม่ได้รับการแจ้งเตือนก่อนล่วงหน้าซึ่งสาเหตุส่วนหนึ่งเกิดจากการลืมหำชำระค่าไฟฟ้า และประชาชนกลุ่มนี้ส่วนหนึ่งเป็นกลุ่มเปราะบางและมีรายได้น้อย ทำให้ไม่สามารถชำระค่าไฟฟ้าได้ในบางเดือนโดยเฉพาะในช่วงภาวะเศรษฐกิจตกต่ำอันเนื่องมาจากผลกระทบของการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ประกอบกับยังพบว่ามิชชั่นผิดพลาดในขั้นตอนการสำรวจและอ่านค่ามิเตอร์ไฟฟ้าเพื่อออกใบแจ้งเรียกเก็บค่าไฟฟ้าของพนักงานจ้างเหมาเอกชน

๖. ปัญหาการลักลอบใช้กระแสไฟฟ้าโดยไม่ได้รับอนุญาตซึ่งพบทั้งในพื้นที่ของการไฟฟ้านครหลวงและการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค โดยเฉพาะในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มักจะมีชุมชนที่ยังไม่มีการดำเนินการขยายเขตจึงส่งผลทำให้รัฐสูญเสียรายได้ในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก

๗. ปัญหาจากมาตรการให้สิทธิใช้ไฟฟ้าฟรี ๕๐ หน่วย เป็นมาตรการจากนโยบายของรัฐที่ต้องการให้ความช่วยเหลือประชาชนกลุ่มเปราะบางให้ได้รับสิทธิใช้ไฟฟ้าฟรีเพื่อเป็นการยกระดับมาตรฐานคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐานให้สูงขึ้น แต่ในทางปฏิบัติปรากฏว่า มาตรการให้สิทธิใช้ไฟฟ้าฟรีดังกล่าวมีข้อกำหนดเงื่อนไขที่ยุ้งยาก ทำให้ประชาชนกลุ่มเปราะบางที่ต้องการได้รับบริการหรือประชาชนที่มีรายได้น้อยเข้าถึงสิทธิดังกล่าวได้ยาก นอกจากนี้ มาตรการดังกล่าวยังมีช่องว่าง เช่น การระบุตัวตนครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยขาดความแม่นยำ เนื่องจากใช้วิธีการคัดกรองเพื่อให้ได้รับสิทธิจากจำนวนหน่วยการใช้ไฟฟ้าจากใบแจ้งที่เรียกเก็บค่าไฟฟ้าเป็นหลัก ทำให้ผู้มีรายได้น้อยปานกลางและมีบ้านหลายหลัง เมื่อบ้านหลังที่สองใช้หน่วยการใช้ไฟฟ้าเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดจะได้รับสิทธิตามมาตรการนี้ด้วย ทำให้การใช้จ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์เท่าที่ควร

๘. ข้อเสนอ

เพื่อให้ประชาชนได้รับสิทธิเข้าถึงบริการไฟฟ้าในครัวเรือนถูกต้องครบถ้วนตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด จึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๓๐ (๓) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ประกอบมาตรา ๒๒ (๓) มาตรา ๓๕ และมาตรา ๓๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ เสนอรายงานพร้อมข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี กรณีหน่วยงานของรัฐยังมีได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามมาตรา ๕๖ หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ดังต่อไปนี้

๑. ให้แต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาสิทธิเข้าถึงบริการไฟฟ้าในครัวเรือนสองระดับ ดังนี้

๑.๑ คณะกรรมการแก้ไขปัญหาสิทธิการเข้าถึงบริการไฟฟ้าในครัวเรือนระดับชาติ ให้ประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องระดับนโยบาย โดยมีหน้าที่หลัก ได้แก่

/ (๑) พิจารณา...

(๑) พิจารณาวางแผนและกำหนดนโยบายการแก้ไขปัญหาลิทธิเข้าถึงบริการไฟฟ้าในครัวเรือน พร้อมกับแสวงหาความร่วมมือจากภาคธุรกิจและภาคเอกชนเพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาด้านต่าง ๆ ตามกำลัง

(๒) พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์การให้สิทธิทางด้านภาษีกับภาคธุรกิจและภาคเอกชนที่ให้การสนับสนุนหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาลิทธิเข้าถึงบริการไฟฟ้าในครัวเรือน

(๓) ติดตาม เร่งรัด การแก้ไขปัญหาลิทธิเข้าถึงบริการไฟฟ้าในครัวเรือนให้มีประสิทธิภาพและให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้

๑.๒ คณะกรรมการแก้ไขปัญหาลิทธิการเข้าถึงบริการไฟฟ้าในครัวเรือนระดับจังหวัด โดยคณะกรรมการชุดนี้ให้จัดตั้งขึ้นเฉพาะในจังหวัดที่ประชาชนมีไฟฟ้าใช้ยังไม่ครบถ้วนเป็นจำนวนมากและมีความซับซ้อนของปัญหาในพื้นที่ โดยคณะกรรมการชุดนี้อาจประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมายเป็นประธานคณะกรรมการ และผู้แทนหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ เช่น ผู้แทนการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่ ผู้แทนสำนักงานพลังงานจังหวัด ผู้แทนกรมป่าไม้ในพื้นที่ ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนหน่วยงานของกองทัพบกในพื้นที่ ผู้แทนหน่วยงานของกองทัพเรือในพื้นที่ ผู้แทนสำนักงานธนารักษ์จังหวัด และผู้แทนสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด เป็นต้น คณะกรรมการชุดนี้มีหน้าที่หลัก ได้แก่

(๑) บูรณาการการทำงานร่วมกันเพื่อขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาลิทธิการเข้าถึงบริการไฟฟ้าในครัวเรือนภายในจังหวัด

(๒) สืบหาข้อมูลจำนวนประชาชนที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้ในครัวเรือน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาดำเนินการจัดสรรงบประมาณและกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหภายในจังหวัด

(๓) รวบรวมปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการแก้ไขปัญหาลิทธิเข้าถึงบริการไฟฟ้าในครัวเรือนในแต่ละจังหวัด เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการแก้ไขปัญหาลิทธิการเข้าถึงบริการไฟฟ้าในครัวเรือนระดับชาติเพื่อพิจารณา

๒. ให้กระทรวงพลังงาน กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการคลัง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และการไฟฟ้านครหลวง ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและต้องการขอรับความช่วยเหลือจากรัฐ ให้สมัครลงทะเบียนขอรับสิทธิผ่านโครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ และกำหนดมาตรการจูงใจให้ประชาชนกลุ่มผู้มีรายได้น้อยที่ค้างชำระค่าไฟฟ้าให้สามารถแบ่งจ่ายค่าไฟฟ้าที่ค้างชำระตามกำลังทางเศรษฐกิจ และรณรงค์ให้ประชาชนชำระค่าไฟให้ครบถ้วน พร้อมกับออกประกาศยกเว้นค่าปรับหรือมีรางวัลเป็นแรงจูงใจเพื่อให้ชำระค่าไฟฟ้าที่ค้างจ่าย โดยกำหนดช่วงเวลาในการให้ความช่วยเหลือตามมาตรการดังกล่าวในช่วงระหว่างที่รัฐประกาศมาตรการล็อกดาวน์เพื่อเป็นการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) รอบแรกและต่อเนื่องจนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

/๓. ให้กระทรวง...

๓. ให้กระทรวงพลังงาน กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ร่วมกันสำรวจข้อมูลจำนวนครัวเรือนและพิจารณาดำเนินการติดตั้งพลังงานทางเลือกให้กับชุมชนที่ตั้งอยู่บนภูเขาสูงและไม่สามารถดำเนินการขยายเขตได้ พร้อมทั้งถ่ายทอดความรู้ การใช้งานและการบำรุงรักษาให้กับชุมชนที่มีข้อจำกัดด้านการขยายเขตโดยให้สถาบันการศึกษาในพื้นที่ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อมให้การสนับสนุนงบประมาณและสนับสนุนด้านอื่น ๆ

๔. ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกรมป่าไม้เร่งรัดการสำรวจการถือครองที่ดินของประชาชนที่ยังเหลืออยู่ให้แล้วเสร็จโดยเร็วเพื่อใช้ประกอบเป็นภาคผนวกในกฎหมายลำดับรอง พร้อมกับเร่งจัดทำกฎหมายลำดับรองตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และมาตรา ๑๒๑ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วัน หรือหากมีความจำเป็นอาจขยายเวลาได้ตามความเหมาะสมเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาโดยเร็ว

๕. ให้กระทรวงมหาดไทย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงพลังงาน กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ร่วมกันพิจารณาจัดทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment Report : EIA) ให้มีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ โดยให้กองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน หรือกองทุนพัฒนาไฟฟ้า สนับสนุนงบประมาณในการจัดหาผู้ทรงวุฒิหรือบุคคลภายนอกเพิ่มเติม เพื่อแก้ไขปัญหาจำนวนเจ้าหน้าที่ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ไม่เพียงพอ

๖. ให้กระทรวงมหาดไทย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงกลาโหม การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกันสำรวจข้อมูลจำนวนครัวเรือนและดำเนินการแก้ไขปัญหาประชาชนยังไม่มีไฟฟ้าใช้ในครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ปกติและอาศัยอยู่ในพื้นที่ของหน่วยงานของรัฐที่ได้รับการพิจารณาอนุญาตใช้พื้นที่ตามขั้นตอนของกฎหมายแล้ว ให้มีไฟฟ้าใช้ในครัวเรือนภายใน ๕ ปี

๗. ให้คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน กระทรวงการคลัง กระทรวงพลังงาน การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และการไฟฟ้านครหลวง ร่วมกันพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์การให้สิทธิใช้ไฟฟ้าฟรีเพื่อให้ประชาชนกลุ่มเปราะบางหรือกลุ่มผู้มีรายได้น้อยเข้าถึงสิทธิได้ง่ายขึ้นพร้อมกับเพิ่มสิทธิจากเดิมที่ “ให้สิทธิใช้ไฟฟ้าฟรี ๕๐ หน่วย” เป็น “ให้สิทธิใช้ไฟฟ้าฟรี ๖๐ หน่วย” เพื่อเป็นการช่วยยกระดับมาตรฐานคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐานของประชาชนในกลุ่มนี้ให้สูงขึ้น และ

/กำหนด...

กำหนดมาตรการป้องกันงบประมาณจากนโยบายนี้ที่รัฐไหลไปยังผู้มีรายได้อันกลางและมีบ้านหลายหลัง โดยการนำปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) มาช่วยระบุตัวตนประชาชนกลุ่มเปราะบางและกลุ่มผู้มีรายได้น้อยเพื่อให้การระบุตัวตนเกิดความแม่นยำขึ้นจะสามารถช่วยป้องกันงบประมาณจากนโยบายนี้ รัฐไหลและทำให้การใช้จ่ายงบประมาณตรงกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น

(นายสมศักดิ์ สุวรรณสุจริต)
ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน

(รองศาสตราจารย์อัสสรีย์ ทรราชจรรยาโรจน์)
ผู้ตรวจการแผ่นดิน

(นายทรงศักดิ์ สายเชื้อ)
ผู้ตรวจการแผ่นดิน

แบบรายงานจำนวนครัวเรือนประชาชนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้
 สำหรับประกอบการพิจารณาเรื่องร้องเรียนเชิงระบบ รบ. 13/2561
 กรณีปัญหาสิทธิการเข้าถึงบริการไฟฟ้าในครัวเรือน

ลำดับที่	จังหวัด	ที่ตั้งครัวเรือน (ครัวเรือน)			จำนวนครัวเรือน ไม่มีไฟฟ้าใช้ (ครัวเรือน)
		พื้นที่ปกติ (ครัวเรือน)	พื้นที่หน่วยงานของรัฐ		
			ประเภทที่ดิน	จำนวน (ครัวเรือน)	

ภาคเหนือ

1	ลำพูน	11	พื้นที่ป่าชุมชน	12	911
			พื้นที่ป่าสงวน	850	
			พื้นที่อุทยาน	15	
2	เพชรบูรณ์	419	พื้นที่ป่าสงวน	419	1,603
			พื้นที่อุทยาน	624	
			พื้นที่ ส.ป.ก.	100	
			พื้นที่อื่นๆ	3	
3	อุดรดิตถ์	286	พื้นที่ ส.ป.ก.	26	410
			พื้นที่นิคมสร้างตนเองลำน้ำน่าน	3	
			พื้นที่ของหน่วยงานของรัฐ	112	
			พื้นที่สาธารณะ	1	

ลำดับที่	จังหวัด	ที่ตั้งครัวเรือน (ครัวเรือน)		จำนวนครัวเรือน ไม่มีไฟฟ้าใช้ (ครัวเรือน)	
		พื้นที่ปกติ (ครัวเรือน)	พื้นที่หน่วยงานของรัฐ		
			ประเภทที่ดิน		จำนวน (ครัวเรือน)
4	พะเยา	230	พื้นที่ ส.ป.ก.	184	1,007
			พื้นที่ไม่มีเอกสาร	8	
			กรมป่าไม้	262	
			พื้นที่อุทยาน	136	
			ที่ราชพัสดุ	1	
			พื้นที่สาธารณะ	1	
			พื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าฯ	140	
			หน่วยป้องกันและพัฒนา ป่าไม้บางปรุง	32	
			พื้นที่ป่าสงวน	73 หมู่บ้าน	
			เขตพื้นที่หวงห้าม	30	
5	แม่ฮ่องสอน	103 หมู่บ้าน	พื้นที่ป่าสงวน	176 หมู่บ้าน	
			เขตพื้นที่หวงห้าม	56	
6	แพร่	26	พื้นที่ป่าสงวน	693	
			พื้นที่อุทยานแห่งชาติ		
			พื้นที่ ส.ป.ก.	2	
7	พิษณุโลก	112	พื้นที่ของหน่วยงานของรัฐ	358	
			เขตพื้นที่อนุรักษ์	72	
8	อุทัยธานี	192			
9	ลำปาง	157			

ลำดับที่	จังหวัด	ที่ตั้งครัวเรือน (ครัวเรือน)			จำนวนครัวเรือน ไม่มีไฟฟ้าใช้ (ครัวเรือน)
		พื้นที่ปกติ (ครัวเรือน)	พื้นที่หน่วยงานของรัฐ		
			ประเภทที่ดิน	จำนวน (ครัวเรือน)	
10	น่าน	92	พื้นที่ป่าสงวน และอุทยาน	69	
			พื้นที่ของหน่วยงานของรัฐ	3	
11	เชียงใหม่	1,558	พื้นที่ของหน่วยงานของรัฐ	98	190
			พื้นที่สาธารณะ	13	
			พื้นที่ ส.ป.ก.	101	
			พื้นที่ป่าสงวน	883	
			พื้นที่ ค.ท.ช./ป่าสงวน	54	
			พื้นที่รวม ส.ป.ก./ค.ท.ช./ป่าสงวน	335	
12	เชียงราย		พื้นที่รวม ส.ป.ก./อุทยาน/ป่า สงวน/ป่าอนุรักษ์	2,608	
			พื้นที่ป่าสงวน/อุทยาน	1,828	
13	สุโขทัย	130	พื้นที่หวงห้าม	174	174
14	ตาก	37	พื้นที่หวงห้าม	79	209
15	กำแพงเพชร	68	พื้นที่หวงห้าม	281	318
			พื้นที่หวงห้าม	88	
16	พิจิตร	43	พื้นที่หวงห้าม	88	156
					43

ลำดับที่	จังหวัด	ที่ตั้งครัวเรือน (ครัวเรือน)		จำนวนครัวเรือน ไม่มีไฟฟ้าใช้ (ครัวเรือน)
		พื้นที่ปกติ (ครัวเรือน)	พื้นที่หน่วยงานของรัฐ ประเภทที่ดิน	
17	ชัยนาท	256		256
	รวม	3,617	10,392	14,057

ภาคกลาง

18	นครสวรรค์	9	พื้นที่อุทยานแห่งชาติ	1	87
			เขตพื้นที่ทหารมณฑลทหารบกที่ 31	52	
			พื้นที่ราชพัสดุ	9	
			พื้นที่กรมป่าไม้	3	
			พื้นที่กรมธนารักษ์	1	
			พื้นที่กรมสร้างตนเอง	1	
19	พระนครศรีอยุธยา	0	พื้นที่การรถไฟแห่งประเทศไทย	9	0
20	นนทบุรี	0		0	อยู่ในเขตความรับผิดชอบของการไฟฟ้านครหลวง
21	ลพบุรี	222	พื้นที่ของหน่วยงานของรัฐ	264	491
22	สิงห์บุรี	29	พื้นที่กรมชลประทาน	2	31
23	สมุทรปราการ	37			37

ลำดับที่	จังหวัด	ที่ตั้งครัวเรือน (ครัวเรือน)			จำนวนครัวเรือน ไม่มีไฟฟ้าใช้ (ครัวเรือน)
		พื้นที่ปกติ (ครัวเรือน)	พื้นที่หน่วยงานของรัฐ		
			ประเภทที่ดิน	จำนวน (ครัวเรือน)	
24	นครปฐม	4			4
25	สระบุรี	47		21	581
			พื้นที่กรมเจ้าท่า	2	
			พื้นที่สถานีตำรวจ	3	
			การไฟฟ้าอยู่ระหว่างกรช่วยเหลือ	3	
			พื้นที่กรมป่าไม้	2	
			พื้นที่อุทยานแห่งชาติ	18	
			พื้นที่ ส.ป.ก.	431	
			พื้นที่สวนทิวทัศน์	1	
26	เพชรบุรี	76		120	194
			พื้นที่กรมป่าไม้	45	
27	อ่างทอง	19			
28	สมุทรสงคราม	2			19
29	นครนายก	150			2
30	ปทุมธานี	141		35	185
31	สระแก้ว	377		85	226
			พื้นที่ทิวทัศน์	7	384

ลำดับที่	จังหวัด	ที่ตั้งครัวเรือน (ครัวเรือน)			จำนวนครัวเรือน ไม่มีไฟฟ้าใช้ (ครัวเรือน)
		พื้นที่ปกติ (ครัวเรือน)	พื้นที่หน่วยงานของรัฐ		
			ประเภทที่ดิน	จำนวน (ครัวเรือน)	
32	ชลบุรี	27			27
33	ฉะเชิงเทรา	86			86
34	ระยอง	25			25
35	จันทบุรี	289	พื้นที่หวงห้าม	849	1,138
36	ตราด	23	พื้นที่หวงห้าม	8	31
37	สุพรรณบุรี	115	พื้นที่หวงห้าม	9	124
38	สมุทรสาคร	6			6
39	ปราจีนบุรี	83	พื้นที่อยู่ในความรับผิดชอบของ มทบ.12	42	140
			พื้นที่อุทยานแห่งชาติ	15	
40	กาญจนบุรี		พื้นที่อุทยานแห่งชาติ	3,537	3,537
41	ราชบุรี	290	พื้นที่หวงห้าม	169	459
			พื้นที่หวงห้าม	156	
42	ประจวบคีรีขันธ์	350			506
รวม		2,407		5,900	8,320

ลำดับที่	จังหวัด	ที่ตั้งครัวเรือน (ครัวเรือน)			จำนวนครัวเรือน ไม่มีไฟฟ้าใช้ (ครัวเรือน)
		พื้นที่ปกติ (ครัวเรือน)	พื้นที่หน่วยงานของรัฐ		
			ประเภทที่ดิน	จำนวน (ครัวเรือน)	

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

43	นครพนม	0	0	0	0
44	บึงกาฬ	381			381
45	ร้อยเอ็ด	755	พื้นที่ของหน่วยงานของรัฐ	5	760
46	ยโสธร	47	พื้นที่ ส.ป.ก.	28	75
47	สกลนคร	2,630	เขตป่าสงวนแห่งชาติดงขาม และป่า ภูพาน	86	2,716
48	ศรีสะเกษ	562	ระบุเป็นพื้นที่บุกรุกที่สาธารณะ ในเขตปฏิรูปที่ดิน	115	791
49	ชัยภูมิ	505	พื้นที่ของหน่วยงานของรัฐ	38	
50	อุดรธานี	388	พื้นที่ของหน่วยงานของรัฐ	76	505
			พื้นที่ ส.ป.ก.	84	504
			พื้นที่กรมป่าไม้	28	
			พื้นที่กรมธนารักษ์	3	
51	กาฬสินธุ์	168	พื้นที่กรมธนารักษ์	1	
			พื้นที่กรมธนารักษ์	6	171

ลำดับที่	จังหวัด	ที่ตั้งครัวเรือน (ครัวเรือน)			จำนวนครัวเรือน ไม่มีไฟฟ้าใช้ (ครัวเรือน)
		พื้นที่ปกติ (ครัวเรือน)	พื้นที่หน่วยงานของรัฐ		
			ประเภทที่ดิน	จำนวน (ครัวเรือน)	
52	อุบลราชธานี	20	พื้นที่ ส.ป.ก.	1	
53	เลย	293	พื้นที่สงวนหวงห้าม	329	20
54	บุรีรัมย์	784	พื้นที่ ส.ป.ก.	144	622
			พื้นที่ ส.ค. 1	4	
			พื้นที่สาธารณประโยชน์	15	
55	หนองคาย	173			
56	ขอนแก่น	1,401	พื้นที่หวงห้าม	98	173
57	หนองบัวลำภู	139	พื้นที่หวงห้าม	8	1,499
58	มหาสารคาม	422			147
59	มุกดาหาร	92			422
60	อำนาจเจริญ	311			92
61	นครราชสีมา	1,227	พื้นที่หวงห้าม	32	311
62	สุรินทร์	1,090			1,259
	รวม	11,325		1,101	1,090
					12,355

ลำดับที่	จังหวัด	ที่ตั้งครัวเรือน (ครัวเรือน)		จำนวนครัวเรือน ไม่มีไฟฟ้าใช้ (ครัวเรือน)	
		พื้นที่ปกติ (ครัวเรือน)	พื้นที่ที่ยอดยงคณของรัฐ		
			ประเภทที่ดิน		จำนวน (ครัวเรือน)

ภาคใต้

63	ชุมพร	253	พื้นที่ของหน่วยงานรัฐ	1,370	1,623
64	ภูเก็ต	11	พื้นที่หวงห้าม	2,330	2,341
65	ตรัง		อยู่ในเขตพื้นที่หวงห้าม	31	209
			พื้นที่เขตอุทยานฯ และกรมป่าไม้	9	
			พื้นที่เขตป่าสงวน และอุทยานฯ	61	
			พื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์	2	
			พื้นที่กรมป่าไม้	83	
			ไม่มีเอกสารสิทธิ	6	
			พื้นที่เขตอุทยาน	22	
			พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ	15	
66	พัทลุง	809			809
67	ยะลา	1,178	เส้นทางไม่ได้ยกเป็นสาธารณะ	6	1,243
			พื้นที่อยู่ในเขตปกครองทหาร	19	
			พื้นที่ป่าสงวน	36	
			พื้นที่หวงห้าม	4	

ลำดับที่	จังหวัด	พื้นที่ตั้งครัวเรือน (ครัวเรือน)		จำนวนครัวเรือน ไม่มีไฟฟ้าใช้ (ครัวเรือน)	
		พื้นที่ปกติ (ครัวเรือน)	พื้นที่หน่วยงานของรัฐ		
					ประเภทที่ดิน
68	สตูล	104	พื้นที่เขตป่าสงวน	289	725
			เขตพื้นที่ห้ามล่าสัตว์	3	
			พื้นที่เขตป่า	34	
			พื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	138	
			พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน	2	
			พื้นที่อุทยาน	80	
			พื้นที่โรงงานเอกชน (เกาะหลีเป๊ะ)	26	
			พื้นที่ป่าสงวน	54	
			พื้นที่อุทยาน และป่าสงวน	39	
			เขตพื้นที่ที่ป่า	19	
69	กระบี่	104	พื้นที่เกาะ	20	368
			พื้นที่กรมป่าไม้	35	
			พื้นที่ป่าชายเลน	11	
			พื้นที่ น.ส.ด.	12	
			พื้นที่ไม่ได้แจ้งแหล่งที่ตั้ง	38	

ลำดับที่	จังหวัด	ปี ๒๕๖๕ ที่ตั้งครัวเรือน (ครัวเรือน)			จำนวนครัวเรือน ไม่มีไฟฟ้าใช้ (ครัวเรือน)
		พื้นที่ปกติ (ครัวเรือน)	พื้นที่หน่วยงานของรัฐ		
			ประเภทที่ดิน	จำนวน (ครัวเรือน)	
70	พังงา	86	พื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิ	1	301
			พื้นที่ ส.ป.ก.	34	
			พื้นที่ป่าสงวน	46	
			พื้นที่ป่าชายเลน และอุทยาน	3	
			ไม่มีเอกสารสิทธิ	3	
			พื้นที่ปฏิรูปที่ดิน	208	
71	สุราษฎร์ธานี	244	พื้นที่อุทยาน	110	2,477
			พื้นที่สำนักบริหารพื้นที่เขต 4	425	
			พื้นที่นิคม	1	
			พื้นที่ราชพัสดุ	183	
			พื้นที่เขตป่าสงวน	263	
			พื้นที่เขตป่าไม้	154	
			พื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	169	
			พื้นที่ น.ส.ด.	24	
			เขตพื้นที่ป่าเตรียมการ	10	
			พื้นที่ของหน่วยงานรัฐ	26	

ลำดับที่	จังหวัด	สิ่งครุภัณฑ์ (ครุภัณฑ์)			จำนวนครุภัณฑ์ ไม่มีไฟฟ้าใช้ (ครุภัณฑ์)
		พื้นที่ปกติ (ครุภัณฑ์)	พื้นที่หน่วยงานของรัฐ		
			ประเภทที่ดิน	จำนวน (ครุภัณฑ์)	
72	สงขลา	575	พื้นที่ทุ่งเลี้ยงสัตว์	1	1,045
			พื้นที่สาธารณะ	32	
			พื้นที่รวมกรมป่าไม้/ทุ่งเลี้ยงสัตว์/ ส.ป.ก./เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	143	
73	ระนอง	3	พื้นที่ของหน่วยงานของรัฐ	295	
74	นครศรีธรรมราช	1,204	พื้นที่หวงห้าม	267	269
75	นราธิวาส	154	พื้นที่หวงห้าม	109	1,313
76	ปัตตานี	61		286	440
	รวม	4,786		7,587	13,224
	ผลรวมทั้ง 76 จังหวัด	22,135		24,983	47,955